

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Somlóvásárhely Község Önkormányzata

2018-2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	58
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	62
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	66
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	67
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
1. A HEP IT részletei	68
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	68
A beavatkozások megvalósítói	68
Jövőképünk.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	69
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
3. Megvalósítás	75
A megvalósítás előkészítése	75
A megvalósítás folyamata	75
Monitoring és visszacsatolás.....	77
Nyilvánosság.....	77
Érvényesülés, módosítás.....	79
4. Elfogadás módja és dátuma	80

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Somlóvásárhely Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Somlóvásárhely a 8-as főút mellett, a Somló hegy lábánál a turisztikai és az átutazó forgalom szempontjából is kitűnő helyen fekszik. Vásárhely Veszprém megye délnyugati részének jelentős történelmi hagyományokkal rendelkező települése, a középkorban mezőváros volt. A település a Szent Lampértről nevezett premontrei apácakolostor alapításával létrejött jobbágyfaluként keletkezett. A kolostor 1325-ben Károly Róbert királytól heti vásár tartására és helypénz szedésére kapott engedélyt, innen 1363 óta adatható a Vásárhely elnevezése.

A településen korábban folyt régészeti kutatások tanúsága szerint a térség már az őskortól kezdve, az ókorban (római kori nyomok) és népvándorlás-korban (tumulus) lakott volt. A középkorban és az újkorban hosszú ideig a megye székhelye. Középkori jelentőségét még inkább aláhúzza az a tény, hogy a királyok és törvénykezési napok Vásárhelyen voltak. A földesúri jogokat a mindenkor apátnő gyakorolta, de a város vezetését a 12 esküdttől álló városi tanács végezte, amelynek élén a bíró állt.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Történelme során a község többszöri névváltozást élt meg. A IX. században Durnava néven történik az említése, majd a XI. és XII. században már Tornava, illetve Torna néven volt ismeretes. 1270-ben Appachasomlyo az elnevezése, de 1365-ben megjelenik az Apachavasarhel és később a Vasarhel változat. 1687-ben találkozunk Székes-Vásárhely, majd 1775-ben Nagy Vásárhely elnevezéssel. Ezt követi a ma is használatos Somlóvásárhely helységnév.

A település várossá fejlődése majd visszaesése szorosan összefügg az apácakolostor sorsának alakulásával. Ezt a sorsot – ahogy a helységét is – a török veszély meghatározóan befolyásolta. A rendek feloszlását követően nem voltak apácák Vásárhelyen.

A XVII. Század második felében megjelennek a céhek is. 1828-ban 28 kézművest tartottak számon, a kézművesipar gyorsan fejlődött.

A jobbágyfelszabadítás után 1857-ben kialakult a nagybirtokok nyomása következtében megindult a népesség elszegényedése és elvándorlása. 1921-1930 között 315 fővel csökkent a lakosság.

1945 a gazdasági szerkezet teljes átalakulásához vezetett. A magángazdálkodások felszámolása, a földosztás, majd a tsz-esítés következik.

Az 1800- as évek közepén 262 házból áll a település és 1773 a lakosságszám. Az 1785. évi összeíráshoz (821) viszonyítva ez emelkedést mutat, de ezt követően állandósul a csökkenés. 1890- ben 1920, 1910- ben 1646, 1941-ben 1544, 1960-ban 1560. 1997- ben csak 1150 a lakosok száma. Az évszázadok alatt a település lakói szinte teljes számmal katolikus vallásúak. A vásárhelyi plébánia a legrégebbiekhez tartozik a megyében. Az egyházi anyakönyvvezetés 1703. február elsejével kezdődött. A ma már műemlék plébániatemplom alapkövét 1788. július 14-én helyezték el és 1791-ben szentelték fel.

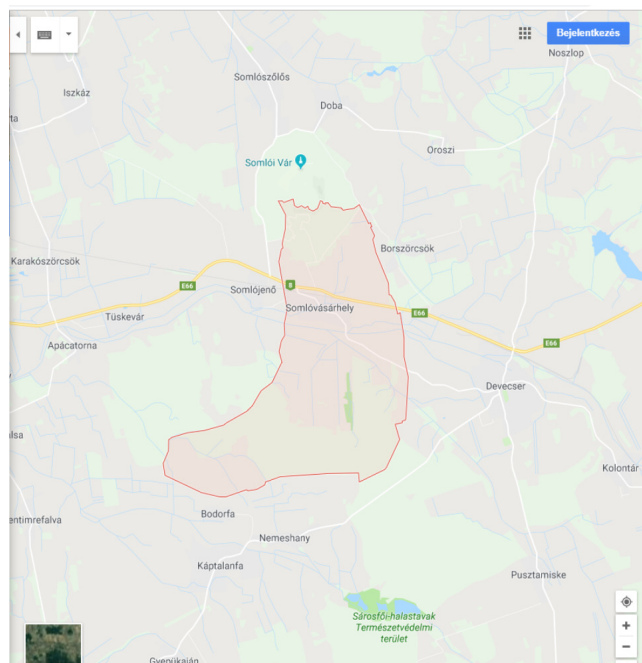
A község szellemi élete a távoli múltba gyökerező. Iskoláját 1771-ben írják össze, de vannak dokumentumok, amelyek létezését már az 1740 előtti időre teszik. 1993. szeptember 1-jén vette fel Széchenyi István nevét. A településen található még a Kultúrház, melyben kapott helyet a község könyvtára, illetve itt kerülnek megrendezésre egyes kulturális programok.

Van háziorvosi és védőnői szolgálat, valamint egy fiókgyógyszertár, polgárőrség.

1993-ban létesült a vezetékes vízszolgáltatás és rendszeres a szemétszállítás. Megvalósult a vezetékes gázellátás, valamint a községnek az országos telefonhálózatba történő bekapcsolása.

Somlóvásárhely körjegyzőség korábban Somlójenő és Borszörcsök községek vonatkozásában látott el közigazgatási feladatokat. 2015. január 01. nappal a Somlóvásárhelyi Közös Önkormányzati Hivatal 6 településsel megalakult, melyeken jelenleg látja el a közigazgatási feladatokat.

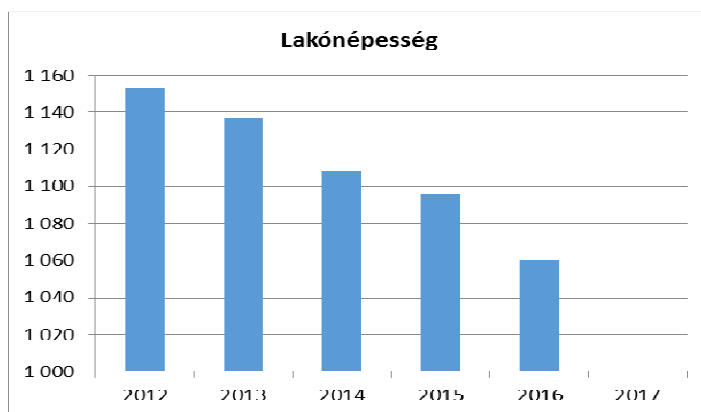
Somlóvásárhely közelében található a páratlan szépségű Somló-hegy és környezete, mely 1993-tól tájvédelmi körzetként kiemelt természetvédelmi oltalmat élvez. A hegy természeti értékeit és történelmi, kultúrtörténeti nevezetességeit mutatja be a botanikus Kitaibel Pál (1757-1817) nevét viselő, 3 km hosszú, 9 állomást felfűző tanösvény.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	1 153	
2013	1 137	98,6%
2014	1 108	97,4%
2015	1 096	98,9%
2016	1 060	96,7%
2017		0,0%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

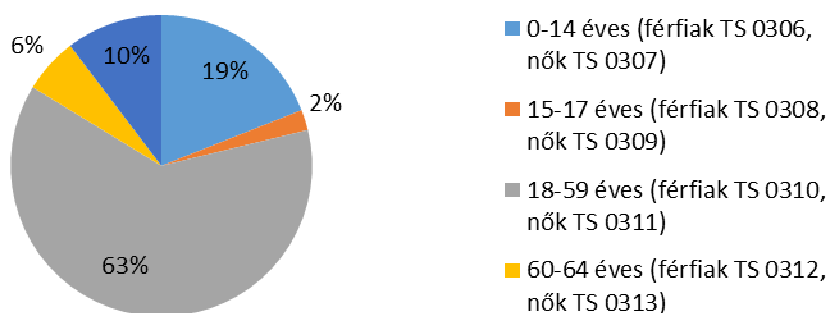
A táblázat adataiból is láthatjuk, hogy a település lakosság száma kis mértékben évről- évre csökken.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

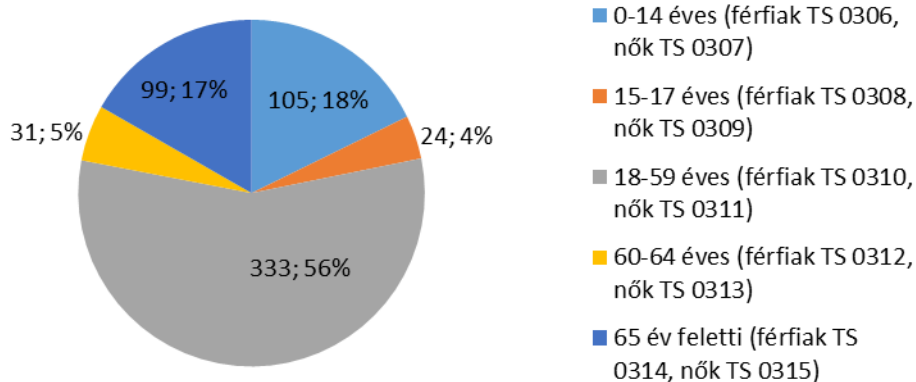
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	590	592	1 182	49,92%	50,08%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	55	5			
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	112	105	217	9,48%	8,88%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	13	24	37	1,10%	2,03%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	369	333	702	31,22%	28,17%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	35	31	66	2,96%	2,62%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	61	99	160	5,16%	8,38%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

A 2016-es évben nyilvántartott korcsoportok szerinti állandó népességi adatok tükrözik, hogy a településen a nők és a férfiak száma közel megegyező, a gyermekek és a 60 év feletti idősök száma közel azonos, illetve a 65 év feletti nők száma lényegesen magasabb, mint ebben a korcsoportban élő férfiak száma. Több egyedül élő idős nő él a településen.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

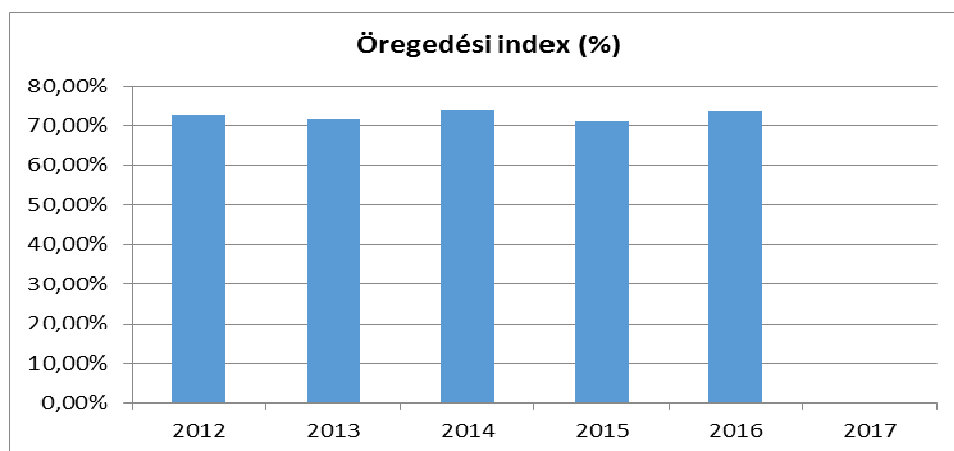
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	19	14	-5
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	16	13	-3
Összesen	35	27	-8

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	148	204	72,55%
2013	150	210	71,43%
2014	155	209	74,16%
2015	155	218	71,10%
2016	160	217	73,73%
2017			#ZÉRÓOSZTÓ!

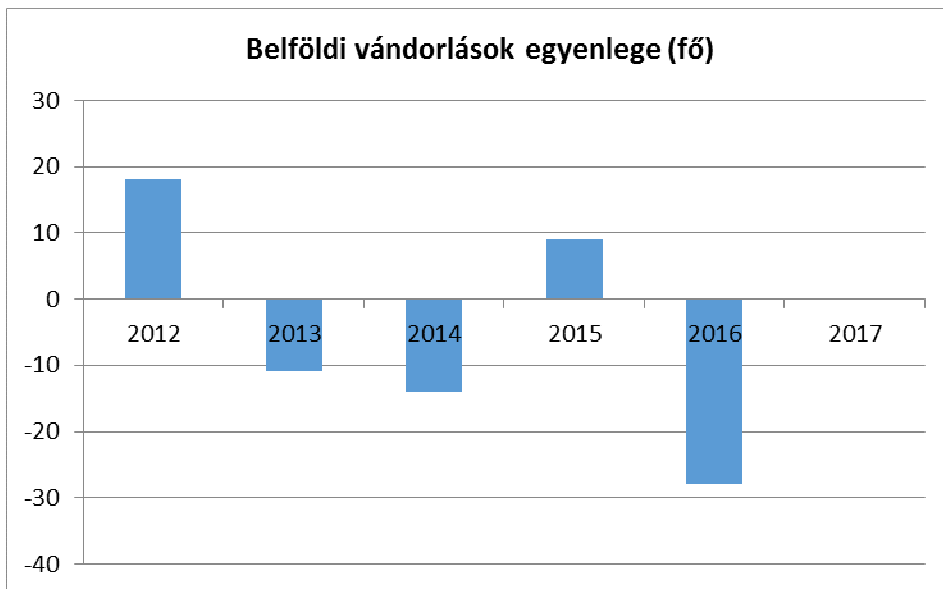
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index megmutatja, hogy amennyiben a 100 alatti az index értéke, akkor a túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, ha az index 100 feletti értékkel bír, akkor idősödő településről ad képet. A település 2012. évtől hasonló adatokat mutat, de összességében elmondható, hogy a településre a fiatalos népességszerkezet jellemző.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	43	25	18	-2,6
2013	24	35	-11	-2,6
2014	18	32	-14	-1,15
2015	47	38	9	-2,96
2016	31	59	-28	-4,24
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	

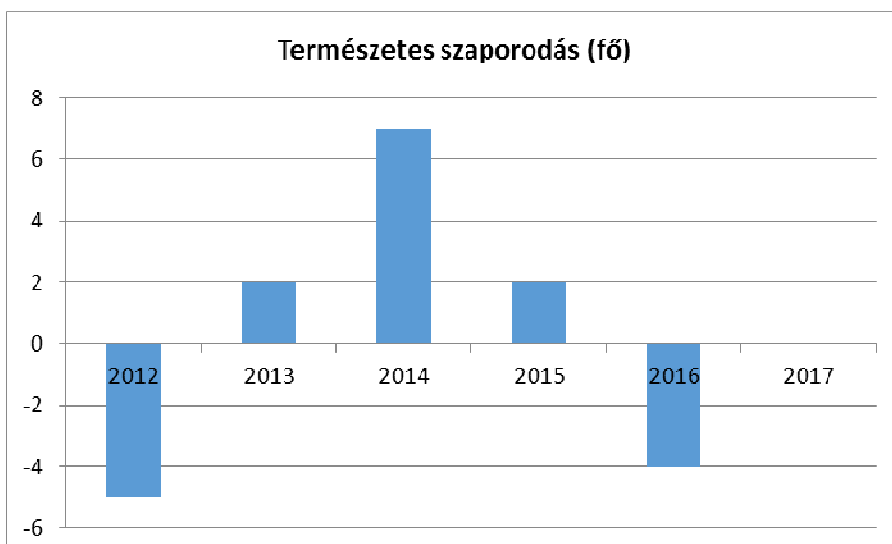

Ezekből az adatokból látjuk, hogy a 2012 évben településre többen költöznek, azt követő 2 évben az elvándorlás lett jellemző. 2015-ben újra kis mértékben nőtt az ide költözők száma. 2016-os évre nagymértékben az elvándorlás lett jellemző. Az elköltözéseknél nagy szerepet játszik, hogy a település közelében nem találnak megfelelő munkahelyet, illetve több fiatal külföldi munkavállalás reményében ideiglenesen költözik el a településről.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	11	16	-5
2013	21	19	2
2014	16	9	7
2015	18	16	2
2016	12	16	-4
2017			0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ez a táblázat azt mutatja viszont, hogy a településen 2012 és 2016-os évben a halálozás aránya magasabb, mint a születések száma. 2013-2015 években a születések magasabb arányban voltak jellemzőek.

Értékeink, küldetésünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők részére minden olyan segítséget meg tudjunk adni, minden olyan lehetőséghez hozzájussanak, amellyel ebből a helyzetből saját erőforrásaikat megerősítve fel tudjanak emelkedni.

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák iskolázottsága javuljon és munkahelyhez jussanak, aktív résztvevői legyenek a településünknek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek sorsát, jövőjét.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek biztonságosan éljenek a településen, és a pihenésüket, életüket életkorukhoz méltón tudják megélni.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén azonos eséllyel vállalhassanak munkát miközben gyermekeik részére biztosított az intézményi kereteken belüli gondoskodás.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, hogy a társadalom aktív tagjai lehessenek.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Somlóvásárhely település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Somlóvásárhely Község Önkormányzata a helyi rendeletében szabályozza az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő pénzbeli és természetbeni ellátások különböző formáit.

Közteherviselés, gépjárműadó, személyszállítás terheli a lakosságot a jogszabályoknak megfelelően.

2. Stratégiai környezet bemutatása

- **2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal**
Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Köznevelés-fejlesztési terv²** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.
- **Településszerkezeti terv** - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési

² Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A települési önkormányzatok a személyes gondoskodás keretébe tartozó alapellátásokat a külön jogszabályban meghatározottak szerint önkormányzat biztosíthatja. Somlóvásárhely településen a Somlóvásárhelyi Család- és Gyermejköltségi Szolgálat családsegítője látja el a gyermekjóléti feladatokat. Társulás útján biztosítják Somló-környéki Többcélú Kistérségi Társulás a házi segítségnyújtást. A gondozás során személyesen igény szerint, illetve a gondozási tervben foglaltak szerint keresik fel a családokat.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A településre vonatkozóan a korábbi évek adatait a TEIR adatbázis felhasználásával gyűjtöttem ki. A további adatokat egyrészt az önkormányzat rendelkezésre álló adatbázisokból gyűjtöttem ki, másrészt a HEP Fórum tagjai szolgáltatott adatot, illetve az adott célcsoportokat érintő adatokat nyilvántartó szervezet kerestem meg.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénységben élő, aki tartósan a létminimum szintje alatt él úgy, hogy iskolázottsága, családi és egyéb körülményei miatt szinte esélye sincs önerőből e helyzetből kitörni. A mélyszegénység problémájának meghatározása nagyon összetett, az okai lehetnek az alacsony iskolázottság, akár egyéni-, akár családi válsághelyzet, tartós munkanélküliség, a lakókörnyezeti hátrányok, a szegénység családokon keresztül történő átörökítése. Egyes elemzés szerint kb. mintegy másfél millió ember él mélyszegénységben ma Magyarországon, a gyermekek 22 százaléka nő fel olyan helyzetben, mely rontja az esélyeit, hogy ne szegényként kelljen élni.

A mélyszegénységben élők körébe tartozhatnak egyedülálló öregek, az alacsonyan iskolázottak, a tartós munkanélküliek, a roma népesség, a hajléktalanok, a gyerekek és a szenvedélybetegek. „Közös jellemzőjük, hogy a fennálló gazdasági-társadalmi körülmények között nem képesek alapvető életkörülményeik megteremtésére, illetve önerejükkel nem képesek meglévő képességeik fejlesztésére sem. A felsorolt szereplők között azoknak a helyzete a legnehezebb, akik olyan kistérségeken élnek, ahonnan nehezen megközelíthetőek a környékbeli városok, agglomerációs körzetek.”

(Lásd. erről: 2009. évi együttes jelentés a szociális védelemről és a társadalmi befogadásról, http://ec.europa.eu/employment_social/spsi/docs/social_inclusion/2009/cons_pdf_cs_2009_07503_1_hu.pdf)

E terület vonatkozásában a következőkben tekintsük át azokat az alapvető jogszabályi rendelkezéseket, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel

kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

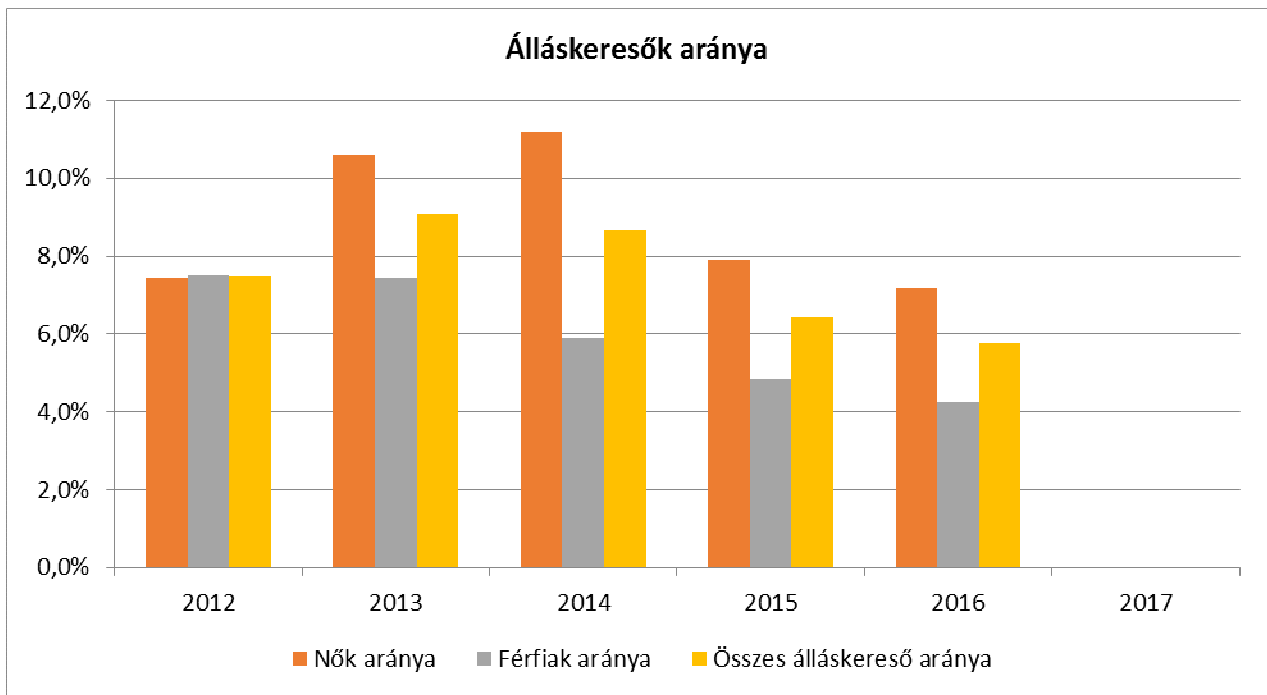
A kivetett iparűzési adó és a befizetett iparűzési adó összege között nem túl nagy a különbség, a településen szinte teljes mértékben teljesítik a kivetett adók befizetését. A településen 441 adózó rendelkezik személygépkocsival, a kivetett gépjármű adó összegéből hozzávetőlegesen 90%-ot fizetnek meg. A településen végrehajtások kevés számban, kb. 20 esetben történtek, ami fizetési letiltásból adódott. A településen több kiskereskedelmi üzlet, vendéglátó ipari egység is található. A település közelében található Somló hegy időszakosan munkát ad az itt élő embereknek, illetve több beruházás is megvalósult az elmúlt években

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint									
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	457	410	867	34	7,4%	31	7,5%	65	7,5%
2013	441	407	848	47	10,6%	30	7,4%	77	9,1%
2014	435	406	841	49	11,2%	24	5,9%	73	8,7%
2015	434	407	841	34	7,9%	20	4,9%	54	6,4%
2016	417	388	805	30	7,2%	17	4,3%	47	5,8%
2017			0	20	#####	11	#####	31	#####

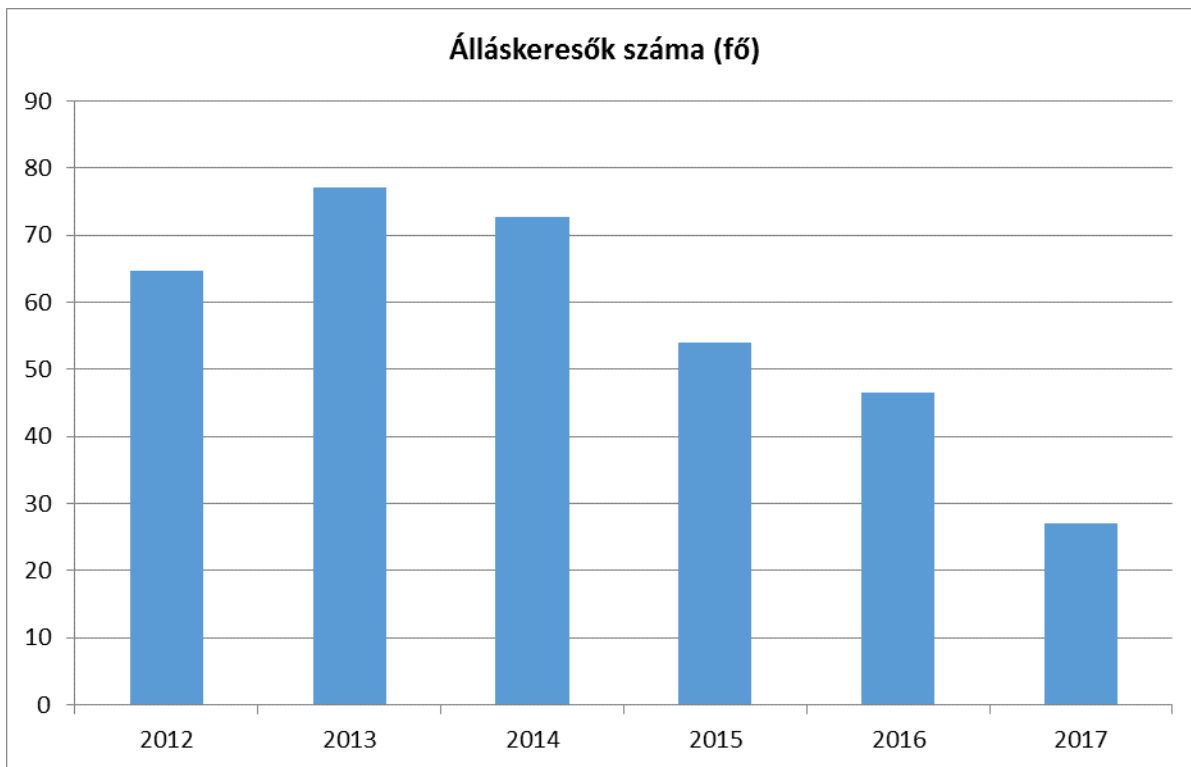

Az előző évekhez képest megfigyelhető, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma a nők között lényegesen magasabb. Korábban magasabb bizonyul a férfiak nyilvántartott álláskeresők száma. Összességben nézve a számadatokat az előző évekhez képest a nyilvántartott álláskeresők száma viszont csökkent. Ez adódhat a közmunka programban eltöltött munkavállalásból is, illetve a Somló hegyen végzett alkalmi munkavállalásból is.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		65	77	73	54	47	27
20 év alatti (TS 1002)	Fő	3	3	3	2	2	0
	%	3,9%	3,6%	3,4%	2,8%	3,2%	0,9%
20-24 év (TS 1003)	Fő	12	14	8	9	7	4
	%	18,9%	17,5%	11,0%	16,2%	15,1%	14,8%
25-29 év (TS 1004)	Fő	8	11	8	9	5	3
	%	12,0%	14,6%	10,3%	16,7%	11,3%	11,1%
30-34 év (TS 1005)	Fő	5	7	8	6	6	3
	%	8,1%	9,1%	11,0%	11,1%	12,4%	9,3%
35-39 év (TS 1006)	Fő	8	12	7	3	4	0
	%	11,6%	15,9%	9,3%	6,0%	7,5%	0,9%
40-44 év (TS 1007)	Fő	9	10	14	7	8	4
	%	13,9%	13,0%	18,9%	13,0%	16,1%	15,7%
45-49 év (TS 1008)	Fő	9	7	11	6	7	7
	%	13,5%	9,4%	14,4%	11,1%	15,6%	25,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	4	7	7	6	3	3
	%	6,6%	9,4%	10,0%	10,2%	7,0%	10,2%
55-59 év (TS 1010)	Fő	7	5	7	3	2	1
	%	11,2%	6,5%	9,3%	4,6%	4,8%	3,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	0	1	2	5	3	2
	%	0,4%	1,0%	2,4%	8,3%	7,0%	8,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

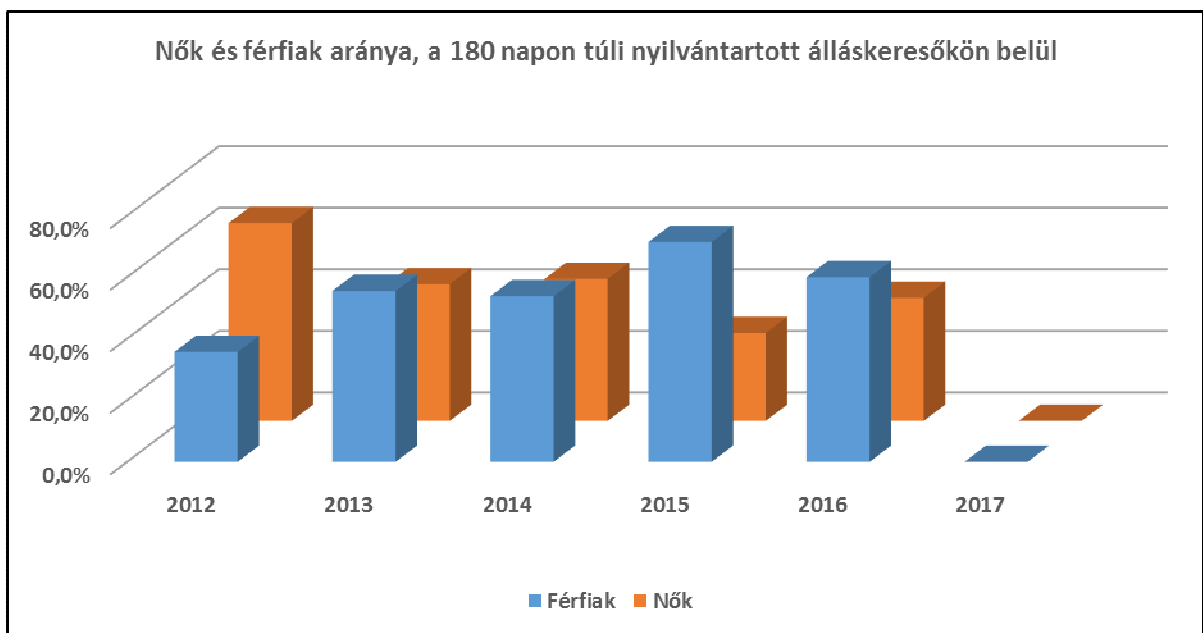
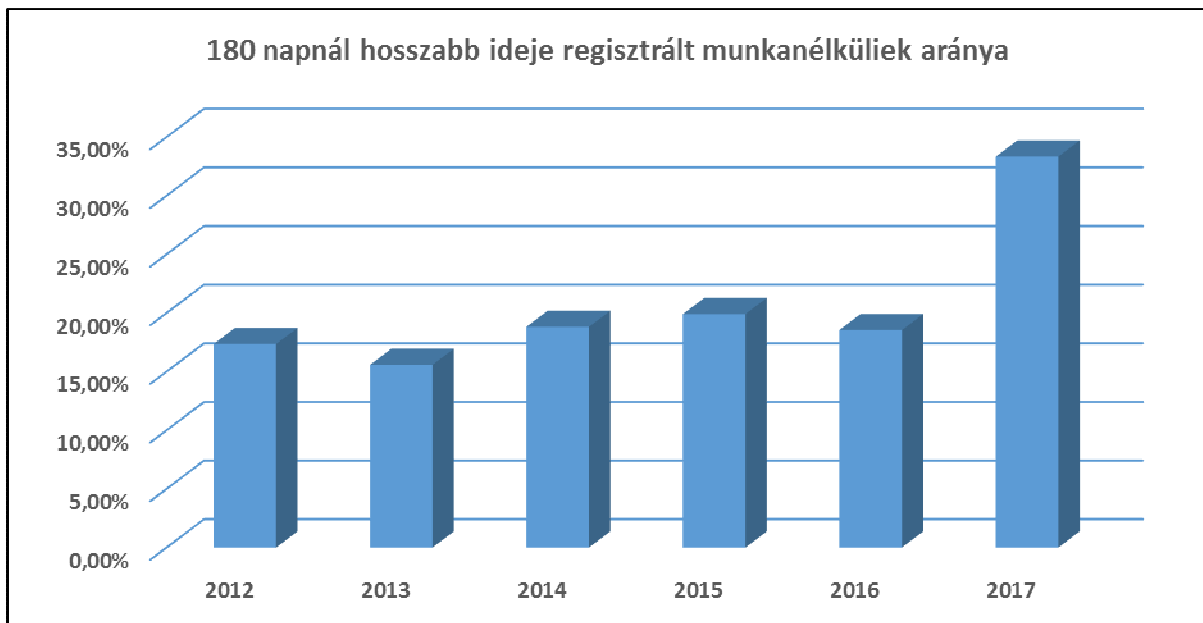

A fenti táblázat adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt 5 év adatait vizsgálva a nyilvántartott álláskeresők száma csökkent. A legmagasabb arányban az 55 év feletti korosztály tagjai keresnek munkát. Előnyt jelent Somlóvásárhely viszonylatában a Somló-hegy közelsége.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	17,35%	5	9	14	35,7%	64,3%
2013	15,58%	10	8	18	55,6%	44,4%
2014	18,82%	7	6	13	53,8%	46,2%
2015	19,91%	5	2	7	71,4%	28,6%
2016	18,54%	6	4	10	60,0%	40,0%
2017	33,33%	n.a.	n.a.	0	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

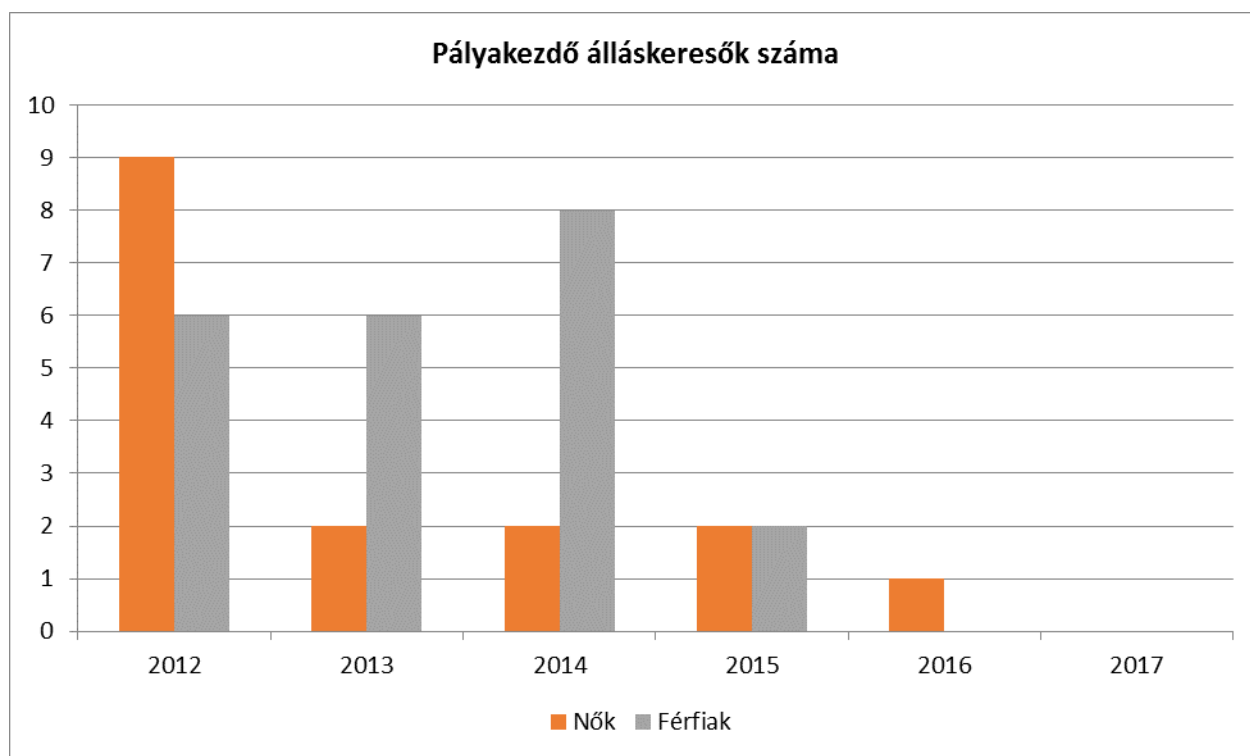
Ez a tábla a munkanélküliség évek alatt való elmélyülésének százalékos megoszlását mutatja. A grafikon és a számadatok szerint az évek alatt csökkent a munkanélküliek aránya.

Az elmúlt évek alatt bekövetkezett csökkenés oka lehet, egyrészt a közcélú foglalkoztatás egyre szélesebb körű bevezetése. Másrésztől sajnos az évek során egyre jellemzőbb, hogy a huzamosabb ideig munkanélküli aktív férfilakosság egy része családjá megélhetésének biztosítása érdekében külföldön vállal munkát, vállalva ezáltal a család együttélésének nélkülözését.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	117	109	226	9	7,7%	6	5,5%	15	6,6%
2013	102	113	215	2	2,0%	6	5,3%	8	3,7%
2014	96	115	211	2	2,1%	8	7,0%	10	4,7%
2015	99	114	213	2	2,0%	2	1,8%	4	1,9%
2016	97	109	206	1	1,0%	0	0,0%	1	0,5%
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

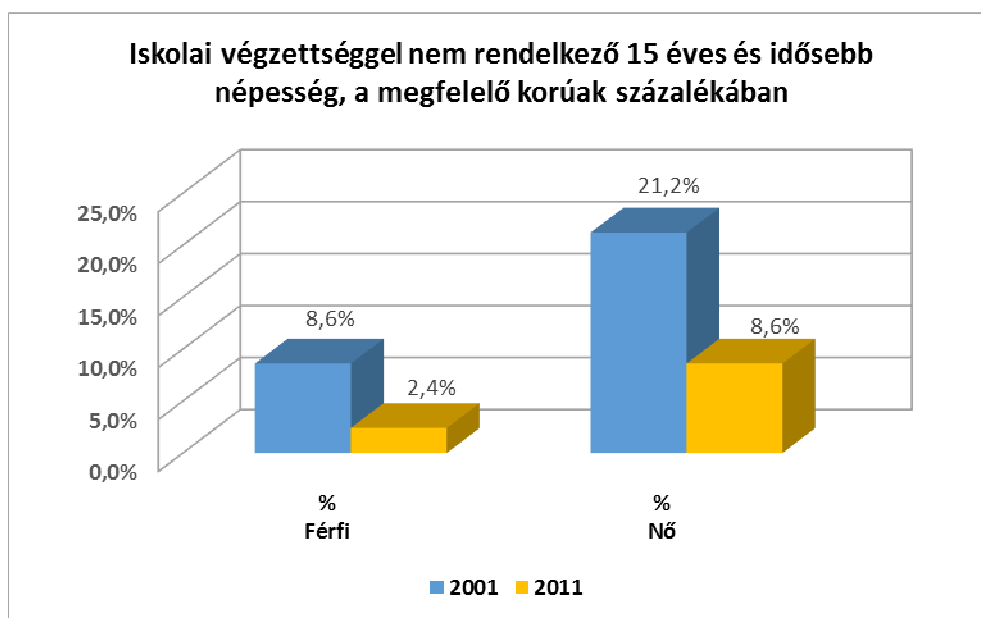
A munkalehetőségek száma, a szakmai tapasztalatlanság, és az iskolai végzettség befolyásolja a pályakezdő fiatalok elhelyezkedését. Sok esetben megállapítható, hogy a munkaerő-piaci kereslet és kínálat nem illeszkedik egymáshoz, emiatt nehezebb a fiatalok pályakezdése. A munkaerőpiac egyre magasabb elvárásokat állít a pályakezdő fiatalok elé. A családi és szociokulturális háttér jelentős mértékben meghatározza a fiatalok elhelyezkedésének esélyeit, bár ezt az oktatási rendszer próbálja ellensúlyozni. A munkaerőpiacon a jobb helyzetből kikerülő fiatalok nagyobb eséllyel indulnak, mint az eleve nehezebb helyzetből elhelyezkedni próbáló fiatalok. Ez a táblázat jól mutatja, hogy a nyilvántartott pályakezdők száma alacsony a településen. A pályakezdők rugalmasabbak és piacképesebb a végzettségük, nincsen még családjuk és nincsen vissza tartó körülmény, ami miatt a településen akarnának maradni.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	91,4%	78,8%	8,6%	21,2%
2011	97,6%	91,4%	2,4%	8,6%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

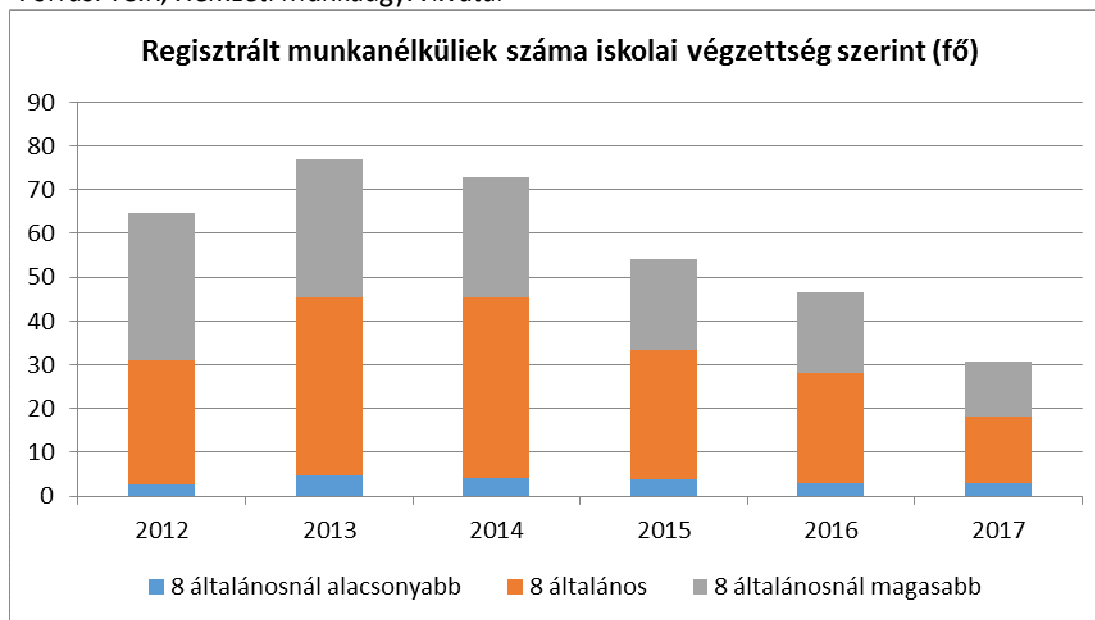
Somlóvásárhely lakosságának iskolázottságára vonatkozó adatok azt mutatják, hogy a település kedvező iskolázottsági mutatókkal rendelkezik. Elhanyagolható a településen azok száma, akik nem rendelkeznek legalább általános iskolai végzettséggel. 2011-re a nők 8,6 %-a, a férfiak 2,4 %-a nem rendelkezik iskolai végzettséggel. Az általános iskola elvégzésére a tanulók a két közeli városban (Ajka, Devecser) kapnak lehetőséget.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint		
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)	Általános iskolai végzettség (TS 0902)	8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)

	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	65	3	4,2%	28	43,6%	34	52,1%
2013	77	5	6,2%	41	52,9%	32	40,9%
2014	73	4	5,5%	42	57,0%	27	37,5%
2015	54	4	6,9%	30	55,1%	21	38,0%
2016	47	3	6,5%	25	54,3%	18	39,2%
2017	31	3	9,8%	15	49,6%	13	40,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen a nyilvántartott álláskeresőik közül a 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma pár fő. A nyilvántartott álláskeresőik száma közül szinte azonos számban vannak, akik a 8 általános iskolai, illetve ennél magasabb végzettséggel rendelkeznek. A településen érintett nyilvántartott álláskeresőik részére célirányos 8 általános iskolai végzettségre épülő piacképes képzésekre lenne szükség. Start munka keretében ilyen oktatás nincsen a településen. A településen felnőtt oktatás nincsen, tudomásom szerint a közelben lévő Devecser városban tervezik a felnőtt oktatás keretein belüli képzések megvalósítását intézményi kereteken belül. Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők foglalkoztatására minimális az esély a munkaerő-piacon, ezeknek az embereknek a munkalehetősége a közfoglalkoztatásban és az időnyomunkákban történik.

c) közfoglalkoztatás

3.2.9.számú táblázat közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma
2012	28	6
2013	33	8
2014	37	11
2015	40	30
2016	46	41
2017	40	37

Azok a munkavállalók, akik nem tudtak, vagy nem akartak távolabbi településeken munkát vállalni, azok próbálták meg élni a közcélú foglalkoztatás lehetőségével. Ebbe a csoportba tartozhatnak még azok is, akiknek végzettsége nem tette lehetővé a távolabbi munkavégzést. A közfoglalkoztatottak aránya a település aktív korú lakosságához képest alacsony.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	54	3	1		7.961.842	7.690.215		
2009	56	3	1		8.258.700	7.925.145		
2010	69	3	1		7.534.885	7.215.350		
2011	69	3	1		10.241.354	10.033.093		
2012	76	3	1		12.207.427	11.525.350		
2013	87	3	1		24.440.599.-	18.628.800.-		
2014	91	3	1		15.873.727.-	9.652.300.-		
2015	98	3	1		17.298.873.-	20.469.100.-		
2016	103	3	1		22.153.739.-	21.572.400.-		
2017	103	3	1		21.815.496.-	28.414.000.-		

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A településen a vállalkozások száma elég magasnak mondható. A településen található kis üzletek és vendéglátó egységek a település lakóit kiszolgálják, bár sokan járnak át vásárolni a közelben található kis városba Devecserre, illetve Ajkára vásárolni, ahol nagyobb hipermarketek, illetve piac is található. A településen jó esélye lenne egy rendszeres időközönként tartható helyi kispiacnak, ahol a településen élő emberek árulhatnak a saját kertjeikben megtermelt zöldségeket, gyümölcsöket idényszerűen a kerttel nem rendelkező lakosok, vagy idelátogatók részére. Erre korábban már pár alkalommal volt lehetőség. A Somló helyen több beruházás is indult az elmúlt években. Az egyik a Somlón borászattal foglalkozó nagy cég tervezte bor-, illetve pezsgő palackozó. Másik nagyobb beruházás egy pálinkafőző üzem létrehozása volt. A Somló hegyen nagyobb beruházást jelentett még a hegyi utak betonozása, ezzel jobb turisztikai helyzetbe hozva a Somló hegy adottságait. Összességében a Somló hegy nyújtotta adottságokra mind turisztikai, mind munkahelyteremtés céljából érdemes figyelemmel lenni.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	15 perc	19	30 perc	6	20 perc	0	0

Megye- székhely	40 perc	2	1 óra	6	1 óra	0	0
Főváros	2 óra	2	3 óra	1	3 óra	0	0

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A település lakói nagy részben a közeli városokba jár el dolgozni, Ajkára és Devecserbe. Ezek a települések jól megközelíthetők buszjáráttal hétköznap, hétvégéken a buszközlekedés lényegesen kevesebb. A dolgozók egy része vonattal jár dolgozni. A vonatközlekedés száma csökkent az előző évekhez képest, nagyobb rendezvényeknél célszerű a MÁV Zrt-vel egyeztetni, hogy messzebről utazók részére vonatokat biztosítson.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	Első munkahely garancia program, GINOP, TOP támogatások, pályakezdők munkatapasztalat szerzési támogatása
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	GINOP, TOP bérköltség és bértámogatás

Forrás: helyi adatgyűjtés

A hátrányos helyzetűként definiálhatjuk a pályakezdő fiatalokat a mai Magyarországon. Fontos, hogy a munkahelyteremtés szempontjából a munkaerő-piaci programoknál kellő figyelmet kapjanak. A településen az „Első Munkahely Garancia” program, ami segíti a fiatalokat. A programoknál el kell mondani, hogy a jelentkezők nem mindig felelnek meg az adott feltételeknek. Olyan programokra lenne szükség, amely konkrét célcsoportoknak szólnak.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>közfoglalkoztatási képzés</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>munkaviszonyban nem állók képzése</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>humán szolgáltatás, munkatanácsadás, pályaorientációs tanácsadás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>Start program, közmunka</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>közmunka, Start munka</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen szakiskolai képzések nincsenek, Ajka városában a Szent- Györgyi Albert Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumban van lehetőség felnőttképzéseken szakmát szerezni. A településen élő munkanélküliek Devecserben van Munkaügyi Kirendeltsége. Somlóvásárhely településen jelenleg 13 fő vesz részt Start munkában.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A mélyszegénységben élők és a romák esélyei az elhelyezkedésben eleve a hátrányos helyzetűkből adódóan is rosszabb. A településen a közfoglalkoztatott munkavállalók foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek közül kerülnek ki, ők igazán mélyszegénységben élnek, hiszen havonta 22.800,- Ft azaz összegben, amiből meg kell hogy éljenek. A roma származású személyek nincsenek a településen nyilvántartva, tehát erről nincsen releváns adat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrány nyilvánvalóan a több műszakos rendben való elhelyezkedésből adódó nehézség, ez elsősorban a gyermekkel, illetve gyermekekkel rendelkező édesanyák körében okoz problémát. Mivel a település nem rendelkezik a gyermekek felügyeletét és ellátását biztosító bölcsődével, óvodával, ezért az jelenthet segítséget, ha a településen lakik az előző generáció, így nagyszülők, rokonok besegítenek a gyermekek ellátásába, felügyeletébe, míg a szülők dolgoznak.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, temetési segély.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, temetési segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Álláskeresők támogatása

A **támogatott képzésben részesíthető személyek** körét és a képzési támogatásként adható juttatásokat az Ft. 14. §-a rögzíti.

A **hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatásának bővítését szolgáló támogatások** nyújthatók az Ft. 16. §- alapján a munkaadó részére a törvényben rögzített feltételek esetén.

Az **álláskeresők vállalkozóvá válását elősegítő támogatás** nyújtható az Ft. 17. §-a szerint a legalább három hónapja folyamatosan álláskeresőként nyilvántartott, vagy rehabilitációs járadékban részesülő magánszemélyek számára, legfeljebb hat hónap időtartamra, havonta a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) összegéig terjedő vissza nem térítendő formában, pályázati eljárás keretében.

A **munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatásáról** az Ft. 18. §-a rendelkezik, eszerint pályázati eljárás keretében, vissza nem térítendő munkahelyteremtő támogatás nyújtható a munkavállalók létszámának növelésével tartós foglalkoztatást biztosító munkáltató

Az álláskeresők ellátására vonatkozóan az Ft. 25. §-a szerint **álláskeresési járadék** folyósítható annak az álláskereső személynek, aki megfelel a törvény e rendelkezése szerinti feltételeknek.

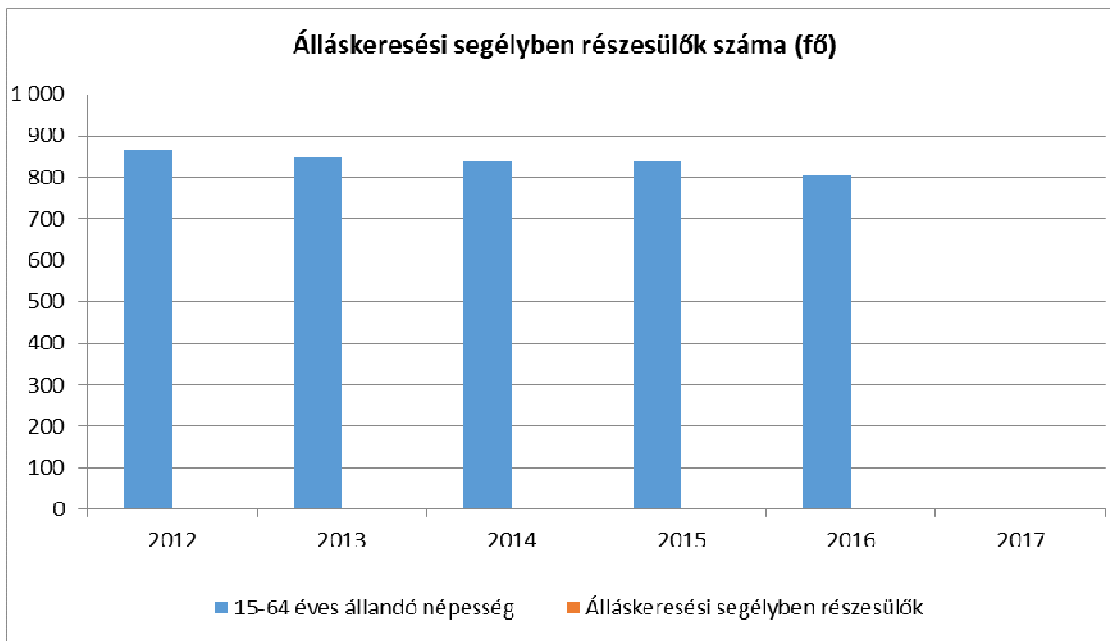
Az Ft. 30. §-a szerint az álláskereső kérelmére **nyugdíj előtti álláskeresési támogatást** kell megállapítani a jogszabályban rögzített feltételek esetén.

Az álláskereső részére járó álláskeresési járadék, álláskeresési segély megállapításával, valamint a munkahelykereséssel kapcsolatos helyközi utazási **költségtérítés** állapítható meg az Ft. 32. §-a szerint.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	867	1	0,1%
2013	848	2	0,2%
2014	841	3	0,3%
2015	841	3	0,3%
2016	805	2	0,2%
2017	0	1	#ZÉRÓOSZTÓ!

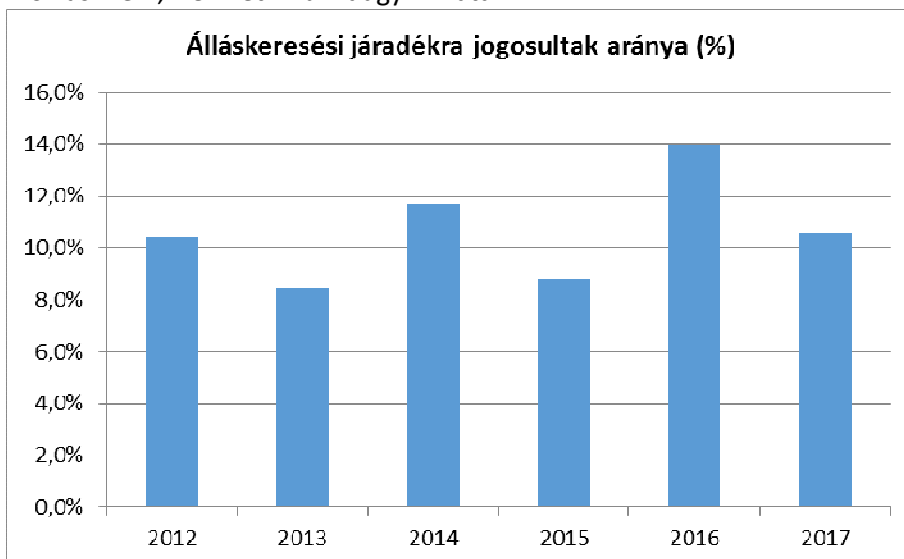
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	65	7	10,4%
2013	77	7	8,4%
2014	73	9	11,7%
2015	54	5	8,8%
2016	47	7	14,0%
2017	31	3	10,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

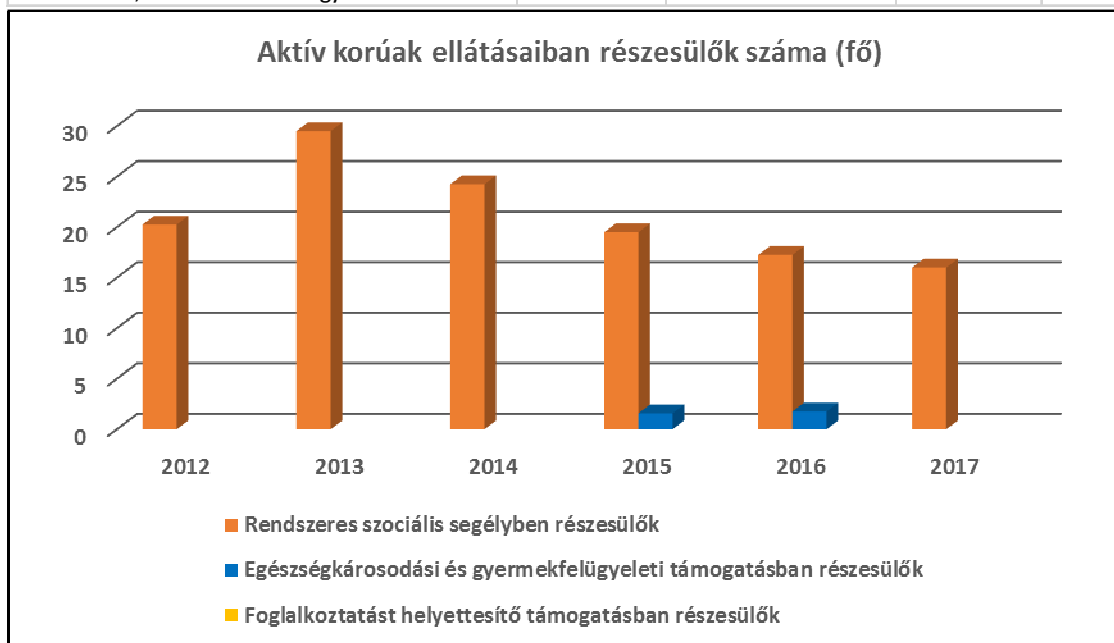

Az álláskeresési segélyben részesülők száma nagyon alacsony. A rendszeres jövedelem nélkül élők nem minden esetben jutnak hozzá a támogatásokhoz. Ehhez való információnyújtás nagyban szerepet játszana az esélyegyenlőségek növeléséhez.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	20		2,34%		0,00%
2013	30		3,48%		0,00%
2014	24		2,88%		0,00%
2015	19,5	2	2,32%		0,00%
2016	17,25	2	2,14%		0,00%
2017	16		#ZÉRÓOSZTÓ!		0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A rendszeres szociális segélyben részesültek száma évről évre csökken a településen. A településen élők közül nem jellemző, hogy önkéntes munkát vállaljanak, ahhoz hogy a 30 nap munkaviszonyt tudjanak igazolni.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

b) szociális lakhatás

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

e) lakhatást segítő támogatások

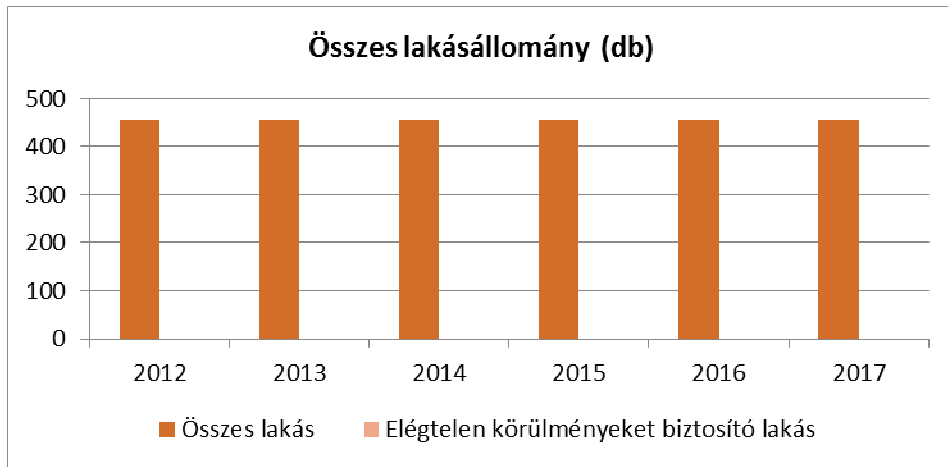
f) eladósodottság

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	455	0	0	0	0	0	0	0
2013	455	0	0	0	0	0	0	0
2014	455	0	0	0	0	0	0	0
2015	455	0	0	0	0	0	0	0
2016	455	0	0	0	0	0	0	0
2017	455	0	0	0	0	0	0	0

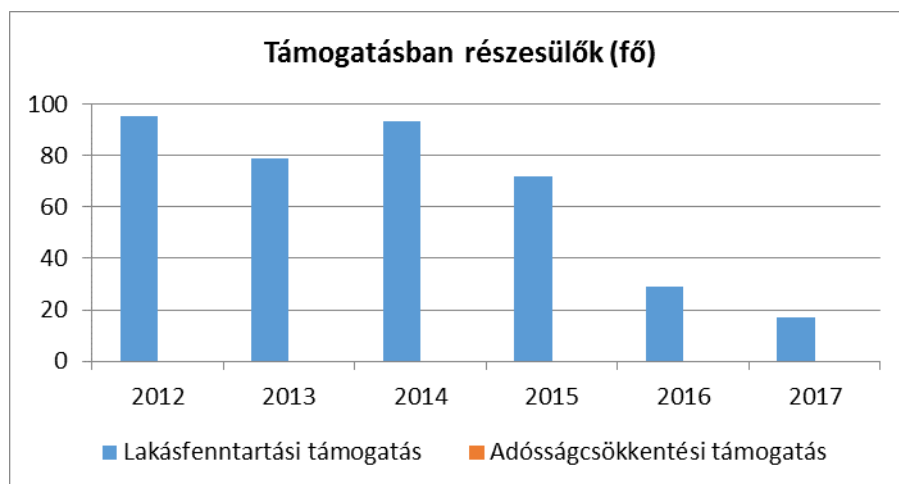
Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	95	0
2013	79	0
2014	93	0
2015	72	0
2016	29	0
2017	17	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen elégtelen lakáskörülmények közötti lakás nincsen. A településen nem jellemző a bérlakás, illetve nincsen szociális lakás. Az egyéb lakáscélra használt ingatlanok a településen nem találhatóak, a Somló hegyen külterületen található pincékben (melyek közül egy néhány nagyon jól felszerelt) lakik néhány lakos. Az eladósodottságról nincsen adat.

A Somló hegyen élők áramszolgáltatással ellátottak, a közutak jelenleg is felújítások alatt vannak. Postai szolgáltatásban részesülnek, a településen lévő közintézményeket, közösségi közlekedést könnyen megközelíthetik. A téli időszakban is biztosítva van az utak járhatósága.

A településen hajléktalan személy nincs.

A településen a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma jelentősen megemelkedett az előző évekhez képest. Ez szorosan összefügg a tartós munkanélküliség problémájával, a válság időszakával és az egyre magasabb rezsi kiadásokkal is. Továbbá összefügghet még azzal is, hogy a lakosság korábban nem rendelkezett kellő információval a lakásfenntartási támogatásról.

Az infrastrukturális helyzet: villanyszolgáltatás, vezetékes ivóvíz ellátás, vezetékes telefonhálózat, szemétszállítás, szelektív hulladékgyűjtési lehetőség van, autóbusz- illetve vonatközlekedés biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A településen nincsenek telepek, szegregátumok.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

A településünkön szegregátum nincsen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során. Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A fenti jogszabályok mentén és a mellékletben található adattáblák kitöltésével szükséges az alábbi pontok szerint e fejezet szöveges kifejtése.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

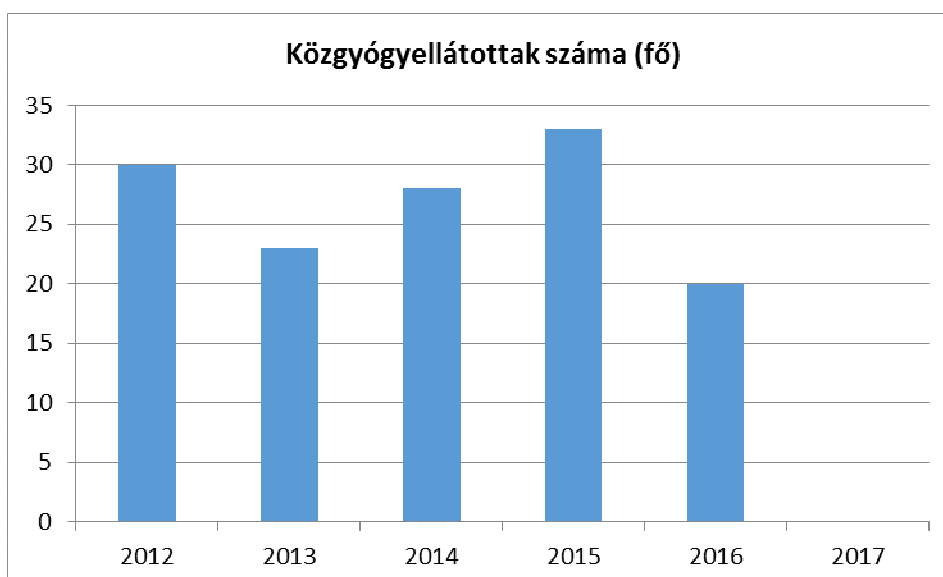
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	0	0
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	30
2013	23
2014	28
2015	33
2016	20
2017	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	8	n.a.	#ÉRTÉK!
2013	9	n.a.	#ÉRTÉK!
2014	10	n.a.	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Háziorvosi szolgáltatás biztosított a településen, az orvos látja el a betegeket Somlólásárhelyen kívül, még Somlójenő településen is. Hátrányos Somlólásárhely településének, hogy nincsen gyermekorvosi ellátás. Somlólásárhely lakossága szakorvosi ellátás egy részét Devecserben is igénybe veheti, illetve Ajkán a Kórházban. A közelben Tüskeváron működik még Mentőállomás, mely szintén gyors beavatkozást tud nyújtani a betegek számára. Somlólásárhely település lakói számára hétköznap 16 órától és hétvégéken 24 órában, Devecserben orvosi ügyelet biztosítja az orvosi ellátást. A településen védőnői szolgálat is elérhető, a védőnő Somlójenő községben és a Somló hegyen is ellátja feladatát.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A település lakossága számára a népegészségügyi, gyermekkorai kötelező szűrésekhez való hozzáférés biztosított, mindenkinek lehetősége van az egészségügyi ellátórendszer keretein belül igénybe venni. Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan bérbeadásáról döntött a közelmúltban, amely szűrőprogramokhoz biztosít helyet. Évente egy alkalommal helyben tüdőszűrő vizsgálat, időszakonként csoportosan szervezett mammográfiai vizsgálat Veszprémben. A koragyermekkorai kötelező szűréseket a védőnő helyben végzi, probléma esetén a házi orvoshoz irányítja az érintetteket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen élők részére az egészségügyi ellátórendszer biztosít hozzáférést az egészségügyi rehabilitációs ellátásokhoz. A fejlesztő ellátáshoz való hozzáférés Ajka városban található Nevelési Tanácsadó keretein belül, és a helyi általános iskolában fejlesztőpedagógus segíti azokat a gyermekeket, akik részére javasolják a foglalkozásokat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvodában közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megfelelően történik az étkeztetés. Odafigyelnek a sómennyiség minimális bevitelére is és próbálják kerülni a nagymértékű cukorbevitelét.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés a településen az iskola keretein belül van a gyermekek részére.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés a település minden lakója számára elérhető. A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat Somlóvásárhelyi Önkormányzat keretein belül a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el a családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást. A kliensek segítséget kapnak az anyagi problémáikkal kapcsolatos ügyintézéshez, segítő beszélgetéssel a mentális problémák, illetve a családi kapcsolati problémák enyhítéséhez. A házi segítségnyújtás feladatokat Somló-környéki Feladatellátó Intézmény látja el.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetésre, az egyenlő bánásmód követelményének megsértésére a szolgáltatások nyújtásakor nem volt példa, ilyen ügyben nem indult eljárás.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A település rendeletében szabályozta, hogy a temetési segély nyújtásakor különös méltánylást nyújt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A településen a közösségi életszinterei között lehet említeni a munkahelyeket, az oktatási intézményeket, a sportrendezvényeket, a templomot, a könyvtárat, melyek különböző korcsoportoknak adnak teret. A közösségi élet a településen ünnepélyek alkalmával a Falunapon, a Somlói Napok rendezvényein bontakozik ki. A rendezvényeknek a faluban található főtér, illetve a Somló hegy közelségében lévő külterületi ingatlan ad helyet. A településen élők problémáikat, kérdéseiket, a település életét érintő javaslataikat az igény szerint felmerülő Falugyűlés keretein belül tehetik meg.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az emberek társadalmi együttélésük során többnyire alkalmazkodnak egymáshoz, ez egy kialakult normarendszeren, illetve viselkedési szabályokon alapszik. Az adott társadalomban elfogadott normáktól eltérő viselkedést, deviáns viselkedésnek (mint pl. a bűnöző, alkoholizáló, kábítószer-fogyasztó, stb.) nevezzük. A településen a közbiztonság javítása érdekében helyi Polgárőr Egyesület működik. A településen több ponton kamerarendszer került kialakításra, mely a törvényi előírásoknak megfelelően működik. Etnikai konfliktusokról nincsen információ.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az Európai Unió az önkéntes munkát az aktív európai állampolgárság egyik eszközének tekinti. Sok esetben az önkéntesek vannak jelen, amikor más nem tud segíteni, vagy amíg a hatóságok részéről a segítség megérkezik. Felbecsülhetetlen az önkéntes munka társadalmi hasznossága. A településen korábban 2010. évben árvíz és vörösiszap katasztrófa során fogott össze a falu lakossága.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen roma nemzetiségi önkormányzat működik. A kapcsolat a helyi önkormányzat és a roma nemzetiségi önkormányzat között megfelelően működik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
infrastruktúra hiánya	szennyvíz csatorna hálózat kiépítése
Iskolázatlanság	Kapcsolat felvétele olyan a környéken lévő oktatási intézményekkel, ahol nyolc osztályra épülő tanfolyamokat szerveznek.
Közcélú foglalkoztatás nehézségei	Az alkalmazhatóak száma minimálisra csökkent. Az önkormányzat nem tud annyi embert foglalkoztatni, amennyit indokoltnak tart.
Anyagi okok miatti átmeneti fűtési nehézségek	Rászorulókat természetbeni szociálissegélyezésre

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön. A Gyvt. 17 § (3) bekezdése alapján a veszélyeztetettség megelőzése és megszüntetése érdekében történő együttműködési és kölcsönös tájékoztatási kötelezettség is kiemelten fontos.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A

gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a védelembe vétel,
- b) a családba fogadás,
- c) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- d) az átmeneti nevelésbe vétel,
- e) a tartós nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,

Az ellátások és intézkedések nyújtása és megtétele, azok ellenőrzése, valamint biztosítása során adatok kezelésére az alábbi szervek és személyek jogosultak:

- a) a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket gyakorló szervek és személyek
- b) a fővárosi főjegyző,
- c) a gyermekjóléti alapellátást és gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatás, intézmény fenntartója, vezetője,
- d) a helyettes szülő, nevelőszülő,
- e) a gyermekjogi képviselő, illetve amennyiben a gyermek panaszának orvoslása érdekében feltétlenül szükséges a betegjogi képviselő, illetve az ellátott jogi képviselő,
- f) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- g) a gyermekvédelmi szakértői bizottság.

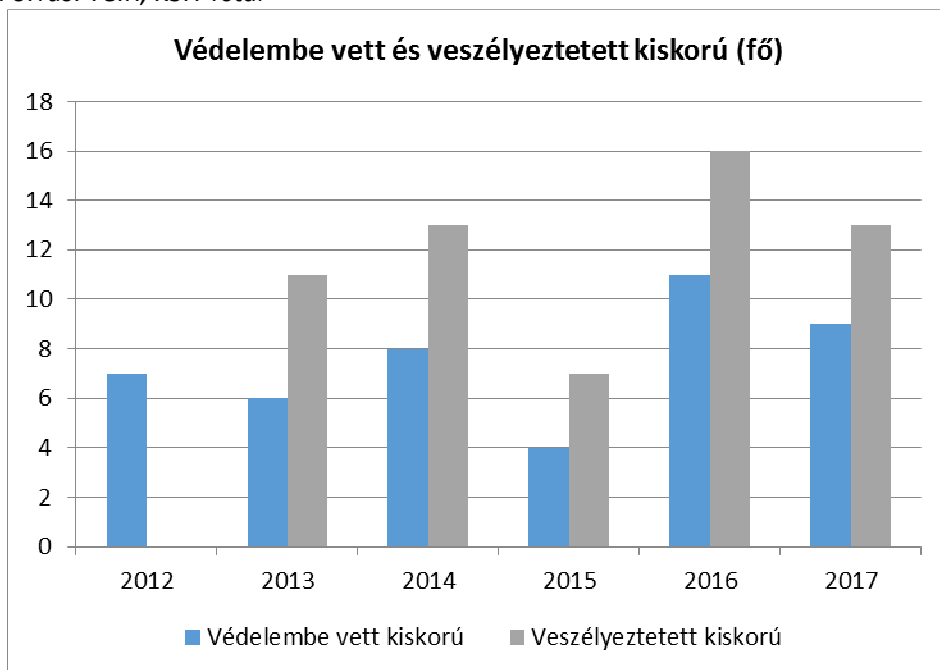
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	7	n.a.
2013	6	11
2014	8	13
2015	4	7
2016	11	16
2017	9	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

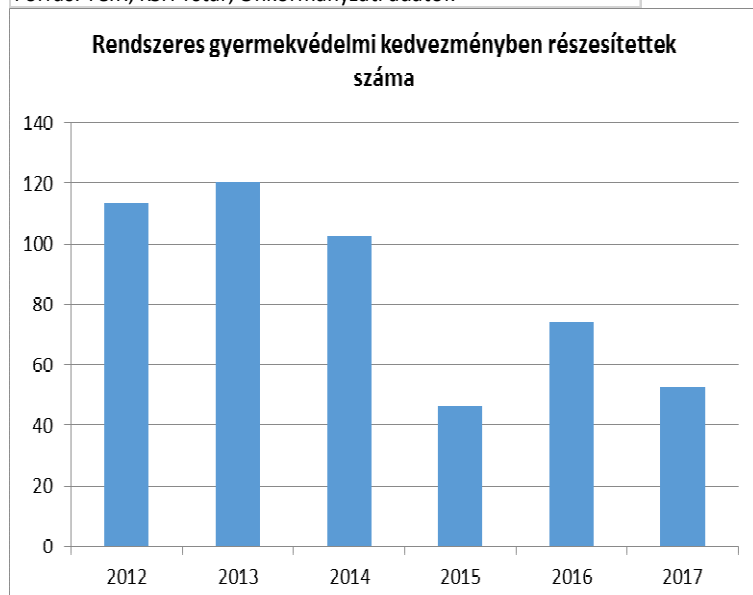

A veszélyeztetett gyermekek száma majdnem duplája a védelembe vett gyermekek számának. A 0-18 év közötti gyermekek számának 10 %-a a veszélyeztetett. A veszélyeztetett gyermekek száma növekedett az évek során. Ugyanakkor a következő táblázatban foglaltak alapján több szociálisan rászoruló gyermek él a településen.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	114
2013	121
2014	103
2015	47
2016	75
2017	53

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen nagyon magas számot jelez a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma, a 0-18 év közötti gyermekek számának csaknem a fele. Az évek során csökkent a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma. Összességében elmondható, hogy a településen magasak voltak ezek az adatok, melyek azt tükrözik, hogy a munkanélküliség hatásai javuló tendenciát mutat a településen. A rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma a beiskolázás időszakára tehető, amikor is a családok számára nehézséget okoz a gyermekek elindítása az iskolába.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Somlóvásárhelyen a gyermekek részére rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban és iskoláztatási támogatásban részesülhetnek a jogszabályoknak megfelelően a családok. Az iskoláztatási támogatásban részesítettek száma fokozatosan emelkedett. Ez az adat arra utal, hogy a szülők ezt megismerték ezt az ellátást. Az önkormányzat az Arany János Tehetség gondozó Program és a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer keretein belül támogatja a gyermekek tanulmányainak előmenetelét.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	22	45	2	129	0	0
2013	23	51	0	122	0	0
2014	21	45	6	129	0	0
2015	15	41	5	130	0	0
2016	33	37	7	130	0	16
2017	36	35	7	129	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az intézményi gyermekétkeztetést 2015. szeptember hó 01. napjától az alábbi esetekben ingyenesen kell biztosítani:

- a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesült gyermek számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szüli nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékmal csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;
 - az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - nevelésbe vették;
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
 - az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - nevelésbe vették, vagy
 - utógondozói ellátásban részesül.

Szünidei gyermekétkeztetés:

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1. nappal hatályba lépett 21/C. §-a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a jogszabályban előírtak alapján köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Somlóvásárhelyen nincs tudomásunk magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekről.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nem található szegregátum.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egészségügyi ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

- A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái
 - a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
 - b) a családi napközi,
 - c) a családi gyermekfelügyelet,
 - d) a házi gyermekfelügyelet,
 - e) az alternatív napközbeni ellátás.
- A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.
- Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben

képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

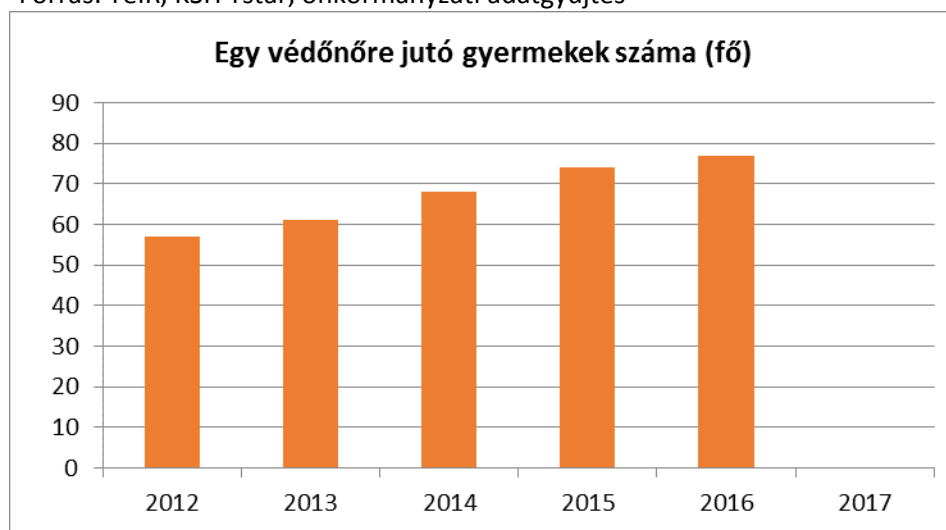
- **Gyermekétkeztetés:** Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	57
2013	1	61
2014	1	68
2015	1	74
2016	1	77
2017	1	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen védőnői szolgálat biztosított, a védőnő Somlóvásárhely településen kívül még Somlójenőben is ellátja a szolgálatot. A védőnői státusz az évek alatt ellátott a településeken. A védőnő heti kétszer kedden és csütörtöki napokon érhető el a településen. Az iskolában a védőnői szűrés 2 évenként történik és minden páros osztályra vonatkozóan. A védőnő tisztasági vizsgálatot végez minden osztályban havonta egy alkalommal, ahol probléma van ott havonta 2 alkalommal. Egészségfejlesztés minden hónapban egyszer történik. Az óvodában a szűrések hasonlóak, mint az iskolában. A védőnő és a házi orvos között a kapcsolattartás mindennapos.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	1421	0	452	
2013	0	1398	0	399	
2014	0	1408	0	410	
2015	0	1377	0	387	
2016	0	1390	0	401	
2017	0	1487	0	422	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A településen 4 házi orvos helyettesítésben látja el Somlójenő és Somlóvásárhelyen közösen. Gyermekorvosi ellátás minden hónap utolsó keddjén érhető el a védőnői szolgálatnál.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Bölcsőde és családi napközi nem található a településen.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermekek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A gyermekjóléti folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét. A gyermekjóléti alapellátást a településen az önkormányzat látja el a szolgálat. A családgyógyozó több településen is lát el családgyógyozást. A családgyógyozó rendszeresen a gondozási tervben foglaltak szerint látogatják a családokat, illetve ügyfélfogadást az önkormányzat épületében. A családgyógyozások során a családgyógyozó egyszerre több problémával találkozik, illetve

problémák sokkal összetettebbek és súlyosságuk növekvő tendenciát mutat. A településen nem működik Biztos Kezdet háza, illetve nincsen lehetőség helyettes szülő igénybevételére.

e) gyermekvédelem

A gyermekvédelmi rendszerben együttműködésre kötelezett jelzőrendszeri tagok között rendszeres kapcsolat alakult ki. Évente több alkalommal találkoznak észlelő- és jelzőrendszeri megbeszéléseken, illetve személyesen és telefonon állandó rendszeres a kapcsolattartás.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben a családok a családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz fordulhatnak segítségért, illetve az országos területi elérhetőséggel az Országos Kríziskezelő és Információs telefonszolgálat nyújt segítséget, amely 24 órán belül nyújt elhelyezést a család számára.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek a településen az egészségfejlesztési-, sport programokhoz többnyire az iskola keretein belül jutnak hozzá. Kirándulásokon szintén az iskola keretein belül vesznek részt a gyermekek.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat 250 adagos konyhát működtet az óvoda épületében. Nyári gyermekétkeztetés igénye vehető volt a településen, ingyenes tankönyv támogatásban a 4.1.3. számú táblázatban foglaltak szerinti számban részesülnek a gyermekek.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nincs információ arról, hogy volt-e észrevétel hátrányos megkülönböztetés, illetve egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt a szolgáltatások tekintetében.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A szolgáltatások területén a településen a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a Gyermekjóléti Szolgálat nyújt hátránykompenzáló szolgáltatást. A gondozások során információnyújtást, hivatalos ügyek intézésében való közreműködést, tanácsadást, közvetítést más szolgáltatóhoz végez a családgondozó. Továbbá részt vesz elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozását végzi, és eseti gondozást lát el.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

(Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: ld. a 4.1. pontban foglalt definíciót.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher

Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulónak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15

százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.” A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A HEP során tehát nemcsak a hátrányos helyzet és halmozottan hátrányos helyzet adataival, hanem valamilyen aggregált formában vagy becslésekre alapozott, civil kontroll vagy kisebbségi képviselő biztosításával is visszaigazolt, etnikai adatközléssel is foglalkozni kell.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere³ (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képességkibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képességkibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanuló vehet részt⁴. Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

³ A kézirat lezártakor hatályos szabályozók: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képességkibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint: Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

⁴ A képesség-kibontakoztató felkészítésben résztvevők, ezen belül is a sajátos nevelési igényű tanulók létszám-számításával kapcsolatban ld. a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § (5) bekezdését: „...A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának megállapításánál a sajátos nevelési igényűhalmozottan hátrányos helyzetű tanulókat csak akkor kell figyelembe venni, ha iskolai nevelésük, oktatásuk a többi tanulóval együtt, azonos iskolai osztályban, csoportban történik. Azokat a sajátos nevelési igényű tanulókat, akik a fogyatékos típusnak megfelelően létrehozott iskolai tagozaton, osztályban, csoportban teljesítik tankötelezettségüket, és akikről a szakértői bizottság által kiadott szakvélemény megállapította, hogy kizárólag a többi tanulótlól elkülönítetten oktathatóak, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számának, arányának meghatározására irányuló valamennyi számításnál figyelmen kívül kell hagyni.”

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	60	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:30-16:30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	24 mn.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	4	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	4	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gondozónő	2	
Kisegítő személyzet	0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. Óvodai nevelés adatai

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma
2008	54	2	60	1	
2009	53	2	60	1	
2010	54	2	60	1	
2011	50	2	60	1	
2012	45	2	60	2	
2013	47	2	60	2	
2014	47	2	60	2	
2015	48	2	60	2	
2016	50	2	60	2	
2017	43	2	60	2	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2017-2018. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	10	9	11	6	3	39
Más településről bejáró gyermekek létszáma	2	1	1	2	0	6
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	3	2	4	0	1	10
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	1	1	2	2	0	6
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	4	4	2	6	1	17

Más településről bejáró gyermekek létszáma	3	2	2	2	0	9
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						0
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	14		6	12		4
Csoport 2	12		6	10		6
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	26	0	12	22	0	10
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						
Tagóvoda						
Csoport 1	0	0	0	0	0	0
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

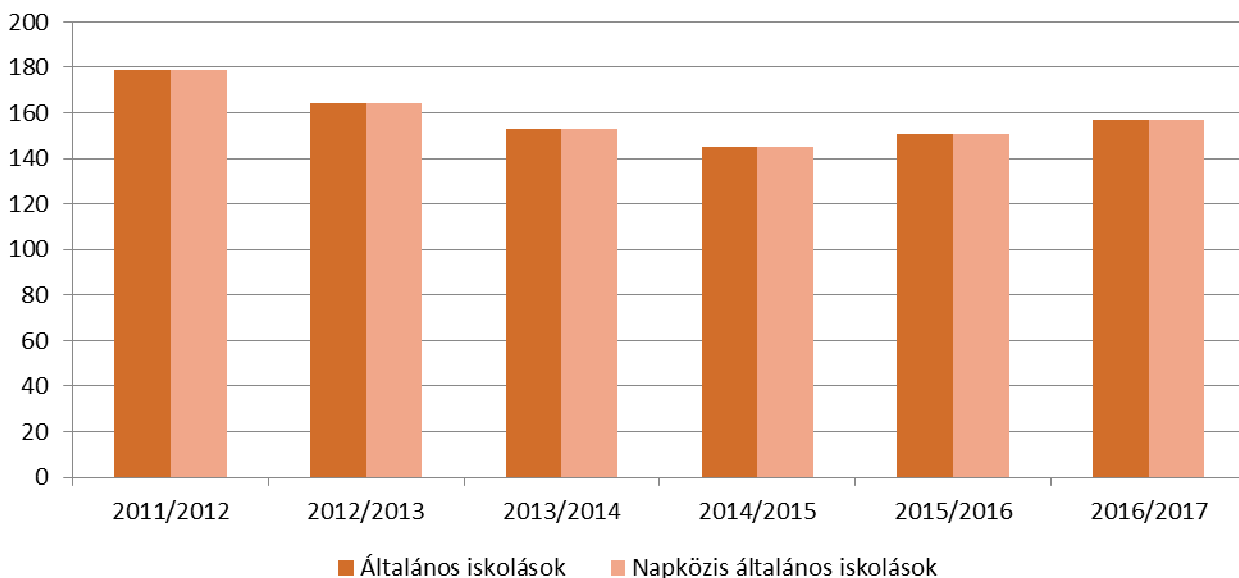
Helyhiány miatt nem került elutasításra gyermek az óvodában. Az óvodában mint már korábban is említésre került magas a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. A gyermekek részére a fejlesztő foglalkozásokon résztvevők gyermekek száma arányában 50%-os. Az adatokból pozitívan kitűnik, hogy az óvodából a beíratott gyermekek 20%-ot meghaladó hiányzása nem volt.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	83	96	179	179	100,0%
2012/2013	81	83	164	164	100,0%
2013/2014	74	79	153	153	100,0%
2014/2015	65	80	145	145	100,0%
2015/2016	69	82	151	151	100,0%
2016/2017	75	82	157	157	100,0%

Forrás: TelR, KSH Tstar

Általános iskolai tanulók és napközisek száma (fő)

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma	általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban	általános iskolai feladatellátási helyek száma

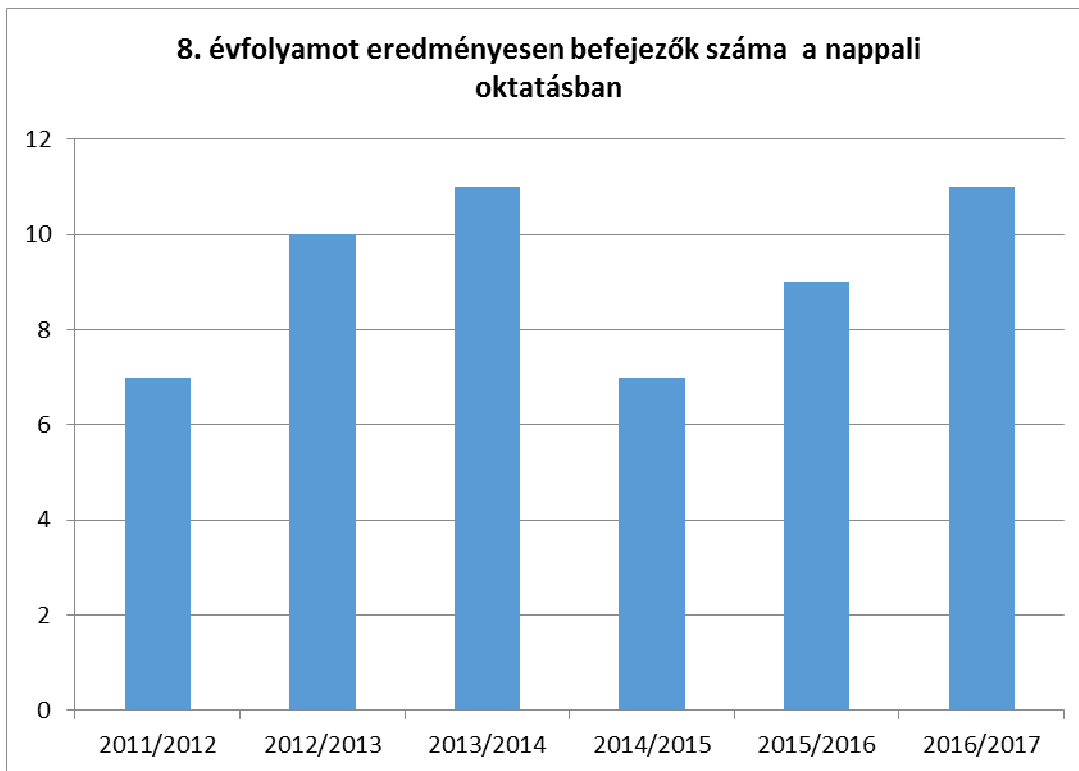
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	4	4	8	0	0	0	1
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014	4	4	8	0	0	0	1
2014/2015	4	4	8	0	0	0	1
2015/2016	4	4	8	0	0	0	1
2016/2017	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	7
2012/2013	10
2013/2014	11
2014/2015	7
2015/2016	9
2016/2017	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A településen a Széchenyi István Általános Iskola biztosítja a gyermekek iskolai ellátását. A gyermekek létszáma az előző évekhez képest szinte azonos létszámmal működik. Az iskola a környező települések gyermekei részére is biztosít iskolai ellátást, a bejáró diákok száma 98 fő. Az iskolában 4 osztályban 1-4 évfolyamon, 4 osztályban 5-8 évfolyamon folyik a tanítás. A hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 65-70%. Az iskola rendelkezik esélyegyenlőségi tervvel. Az iskolában 100%-os azoknak a gyermekeknek a száma, akik a 8. évfolyamot sikeresen befejezi.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	8	0
Szaktanítást végző tanárok száma	8	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Gyermekvédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	3	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nagyon magas száma esetleg indokoltá tehetné iskolapszichológus részleges-, vagy utazó pszichológus foglalkoztatását. Az iskola

pszichológiai szolgáltatás a Pedagógiai szakszolgálat keretein belül működik, ugyanakkor a családok nehéz anyagi körülményeik miatt nehézkesen veszik igénybe ezt a szolgáltatást.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2017-2018. tanév															
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámahoz viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámahoz viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámahoz viszonyítva	SNI tanulók száma a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek	
1. évfolyam A osztály		11		7	8	70%	8	70%		0%					
2. évfolyam A osztály		19		9	10	71%	9	71%		0%					
3. évfolyam A osztály		17		16	12	71%	12	57%		0%					
4. évfolyam A osztály		16		10	13	79%	11	75%		0%					
5. évfolyam A osztály		13	13	7	11	65%	8	59%		0%					
6. évfolyam A osztály		22	22	12	14	64%	14	64%		0%					
7. évfolyam A osztály		15	15	11	11	86%	11	81%		0%					
8. évfolyam A osztály		22	22	20	17	59%	15	52%		0%					
Összesen:		135	72	92	96	70%	88	65%	0	0%	0	0	0	0	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

Az intézményben nincsen hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén. Az intézmények az esélyegyenlőséget szem előtt tartva, a gyermekek érdekeit védve végzik a munkájukat.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az országos mérési eredmények alapján az azonos lakosságú településekhez viszonyítva jó az eredmény.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A hátrányos helyzetű gyerekek kiránduláson, tanulmányi versenyeken való részvételük biztosított.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő gyermekek között nagyon magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.	Az iskola a saját esélyegyenlőségi tervében foglaltak szerint jár el. A gyermekek részére hátránykompenzáló programok megszervezése.
A településen élő gyermekek tanulmányaik során az általános iskola 8 osztályát sikeresen elvégzik, a továbbtanulásánál némely szülő a családot megviselő nagy terhek árán tudja biztosítani a továbbtanulást gyermekének.	Az Arany János Tehetségkutató Program és a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj fenntartása.
A hátrányos helyzetű gyerekek életminőségének javítása, szolgáltatáshoz való hozzáférés esélyeinek növelése.	A hátrányos helyzetű gyerekek életminőségének javítása, felzárkóztatásuk elősegítése.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

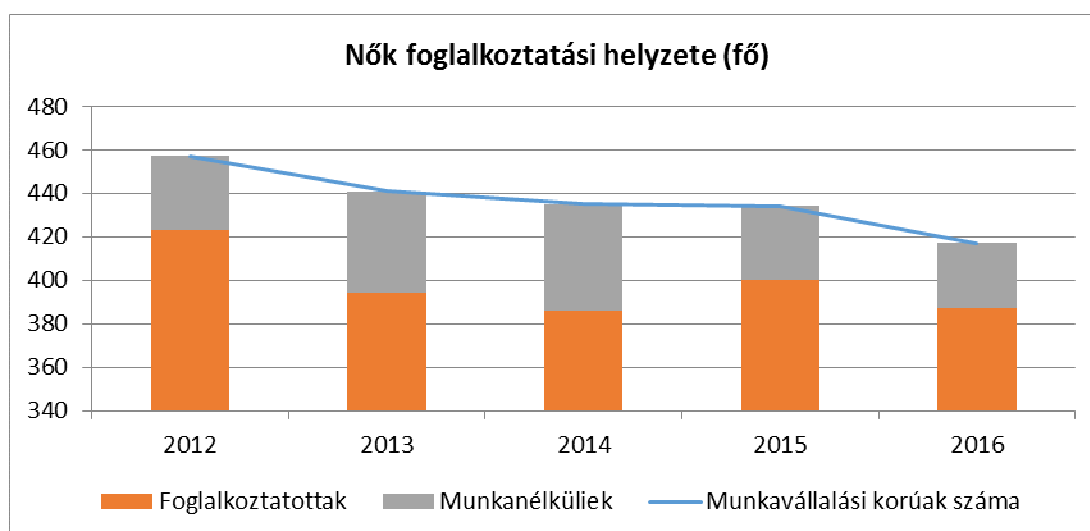
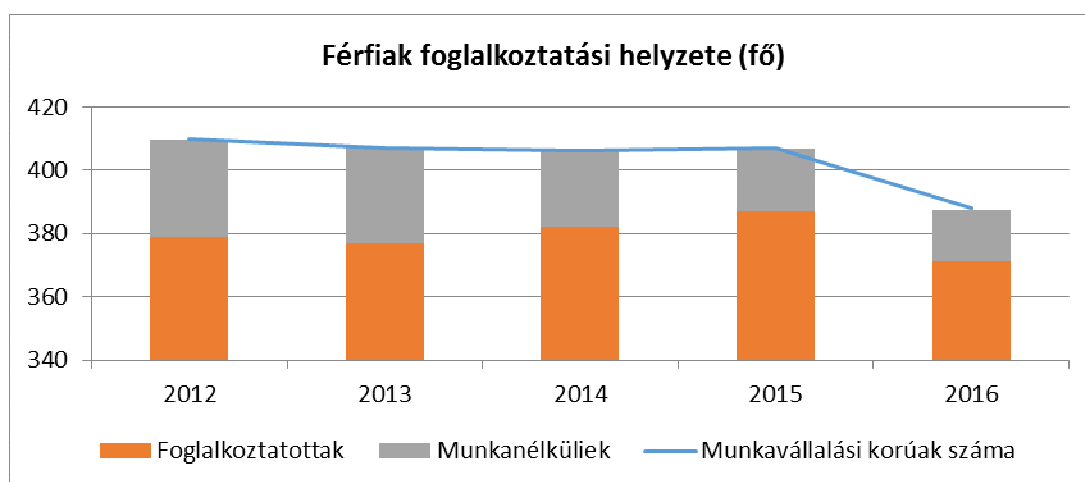
Az Ebtvk. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez

képezt, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	410	457	379	423	31	34
2013	407	441	377	394	30	47
2014	406	435	382	386	24	49
2015	407	434	387	400	20	34
2016	388	417	371	387	17	30

A 2013-as évtől folyamatosan csökkent a munkanélküliek száma a településen. Ennek oka lehet az, hogy hányan kerülnek be a munkavállalók körébe azzal, hogy elérik az adott életkort, illetve, hogy hányan kerülnek ki onnét a nyugdíjkorhatár eléréseivel. A munkanélküliek számának csökkenése kapcsán, a nők esetében elmondható, hogy egyrészt a csökkenés oka az, hogy a közcélú foglalkoztatás számának nagymértékű emelkedésével csökkent a munkanélküliek száma. Másrészt a nők munkanélküliségi adatait

másrészt nyilvánvalóan befolyásolja az is, hogy három gyermek mellett jogosulttá válhat a GYET-re, melyet jobb megoldás híján kihasználnak az emberek, illetve a tartós beteg gyermekek mellett is 10 éves korig GYES-en lehet a szülő.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Ideális esetben a programokon, résztvevők nemek közötti aránya megegyezik a településen élő munkanélküliek nemek szerinti megoszlásával.

Az elmúlt évek vonatkozásában nem rendelkezünk információval a nők részvételére vonatkozóan foglalkoztatást segítő és képzési programokban.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Kifejezetten a nők iskolai végzettségére vonatkozó adataink nincsenek. Az alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési esélyei nehezebbek, mint a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőké.

Somlóvásárhelyen nagymértékű a munkanélküliség, különösen a hátrányos helyzetű, szakképzetlen lakosság körében. Foglalkoztatásukra, munkaerőpiacra való re/integrációjukra biztosítanak lehetőséget az Alapkompetencia fejlesztő képzések. A képzésen résztvevők a megszerzett tudás birtokában képessé válnak szakképzésen való részvételre, ezt követően várhatóan nagyobb eséllyel tudnak majd elhelyezkedni a versenyszférában. A képzésen résztvevő nők számára vonatkozóan pontos adatokkal nem rendelkezünk.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő piaci hátrányos megkülönböztetésére vonatkozóan nem áll rendelkezésre adat. Idénymunkák tekintetében egyaránt foglalkoztatnak női és férfi munkavállalókat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában.

A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést.

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszóház, klubfoglalkozás keretében nyújtott,

- a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás,
- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv. 8. §)⁵

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Az adatgyűjtés célja, hogy feltérképezzük, milyen arányban tudják igénybe venni és veszik ténylegesen igénybe az adott településen az érintettek a bölcsődei, az óvodai szolgáltatásokat (vagy annak hiányában egy olyan közeli településen, ahol fogadják a gyerekeket). A gyesről, gyedről a munkába visszatérő szülők munkahelyei milyen mértékben veszik figyelembe a munkavállaló szülői feladatait, biztosít-e számukra rugalmasabb munkaidőt, egyéb könnyítéseket. Ha a kapott eredmények azt mutatják, hogy nem megfelelő a bölcsődei, óvodai férőhellyel való ellátottság, vagy a családbarát munkahelyek hiánya miatt nem tudják vállalni a szülők a munkaerőpiacra való visszatérést, akkor a foglalkoztatás elősegítése érdekében lépéseket kell tenni.

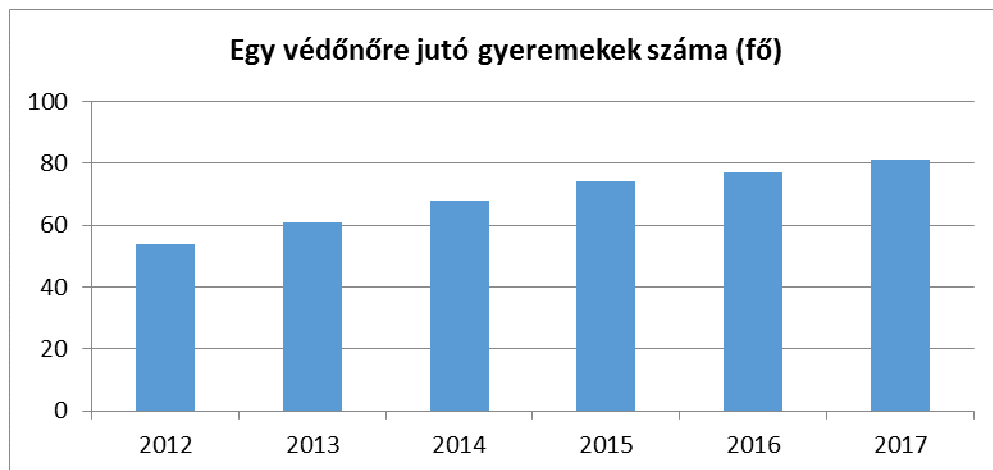
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
-----------	------------------------------------	---	--

⁵ Az Nkntv. 2014. szeptemberétől 3 éves kortól teszi kötelezővé az óvodai részvételt.

2012	1	54	54
2013	1	61	61
2014	1	68	68
2015	1	74	74
2016	1	77	77
2017	1	81	81

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi vizályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2013	1	0	0
2014	1	0	0
2015	2	0	0
2016	1	0	0
2017	2	0	0

A családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2012	0	0	0	2
2013	0	0	0	2
2014	0	0	0	2
2015	0	0	0	2
2016	0	0	0	2
2017	0	0	0	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Krízishelyzetben a település közelében 2 anyaothton található, ezek viszont általában teljes létszámmal működnek, így az elhelyezés nagyon nehéz a település közelében. Krízishelyzetben a családok a családsegítő és gyermekjóléti szolgálathoz fordulhatnak segítségért, illetve az országos területi elérhetőséggel az Országos Kríziskezelő és Információs telefonszolgálat nyújt segítséget, amely 24 órán belül nyújt elhelyezést a család számára.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2012	5	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	5	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	6	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	6	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	6	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	6	1	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Somlóvásárhely Önkormányzata képviselő-testületében a 2014. évi helyi önkormányzati választások óta mindösszesen egy nő foglal helyet. A korábbi években is a férfiak voltak többségben, de a nők aránya magasabb volt a jelenleginél.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A szegény, sokgyermekes családokban gyakori minta, hogy a legidősebb lánytestvér feladata a gyereknevelésben és házimunkában való intenzív részvétel, amely akár az iskolába járásban és megfelelő teljesítésben is hátráltathatja a lányt. Ezeknek a lányoknak az esélyeit tovább rontja, ha a lakóhelyen nincs megfelelő bölcsődei/óvodai/iskolai ellátás, illetve ha például a szülők a nyílt diszkrimináció és szegregáció miatt úgy döntenek, hogy nem járatták a gyerekeiket a helyi oktatási-gyermekfelügyeleti intézménybe. A szegényebb, alacsonyabb iskolázottságú csoportok körében, ugyanis ha a lányok nem tanulnak szakmát, illetve alacsonyabb presztízsű, kevésbé

keresett vagy rosszabbul fizető szakmák felé orientálódnak, jelentősen nő az esélyük arra, hogy benne ragadnak a szegénységben, nem tudnak önállóan boldogulni, és tartósan kiszorulnak a munkaerőpiacról.

Speciális helyzetben lévő nők kiemelt segítése:

- Kismamákat, kisgyermeket nevelőket
- 45 év feletti nőket
- Sokgyermekes családanyákat
- Gyermeküket egyedül nevelő nők

Megoldási alternatívák:

1. a hátrányos helyzetű családok segítése, támogatása, figyelemmel kísérése oly módon, hogy a családban nevelkedő gyerekek helyzetét ne befolyásolja, hogy milyen neműek
2. pályaorientáció, tehetséggondozás, a továbbtanulás támogatása – a foglalkoztatási nemi szegregáció csökkentése céljából
3. olyan tananyagok kifejlesztése és használata, amelyek figyelembe veszik a nemek esélyegyenlőségének szempontjait- helyi tantervben
4. kisebbségi, hátrányos helyzetű pedagógusok, dajkák, stb. (pl. roma nők) alkalmazása
5. szakemberek- pedagógusok, orvosok, szociális munkások, hivatali dolgozók, stb. érzékenyítése
6. női munkaerő-piaci problémák megoldásának eszközét jelentik az Európai Unió pályázatok - munkahelyteremtő források felkutatása, képzések, képességfejlesztő foglalkozások szervezése (pl.: a nőknek együtt legyen lehetséges a gyermeknevelés és a munkavállalás, hogy a szülés és a GYES után könnyen illeszkedjenek vissza a munka világába)
7. nők vállalkozóvá válásának, önfoglalkoztatásának ösztönzése
- 8 a politikai életben, közéletben növelni a nők szerepvállalását- önkormányzati képviselők, helyi roma önkormányzati képviselők körében a női képviselők számának növelése
9. a közintézményekben a kisgyermekes nők részére rugalmas munkaidő keret biztosítása, részmunkaidős foglalkoztatás biztosítása
10. A szolgáltatások fejlesztése - a gyermekek nappali gondozásával kapcsolatban bölcsődei és óvodai hálózat bővítése, gyógypedagógiai óvodai csoport, külön figyelemmel pl. nyitva tartásukban a foglalkoztatottak igényeihez alkalmazkodjon.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyermekkorban anyává válás	Tudatos gyermekvállalás megteremtése, felvilágosító előadások szervezése, hatékonyabbá tétele
A nők nem mindig tudják, hogy krízishelyzetben hova fordulhatnak.	Védőnő és illetve a családsegítő szolgálat részéről tájékoztató programok tartása, szórólapok készítése
Gyermekek különböző anyagi helyzete, öltözködésbeli különbségek (szerényebb-	- Óvodai, iskolai környezetben egymás elfogadtatása, gyermekek szintjén történő

szegényesebb megjelenés óvodában, iskolában)	megértetéssel, neveléssel; - Önkéntes adományozások szervezése (pl. Tanév 8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma /aránya a nappali rendszerű oktatásban, taneszközök, kinőtt ruhák stb.)
Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek étkeztetése	Cél, hogy minden érintett gyermek vegye igénybe a kedvezményes étkeztetést, erről az elutasító szülőket meg kell győzni.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

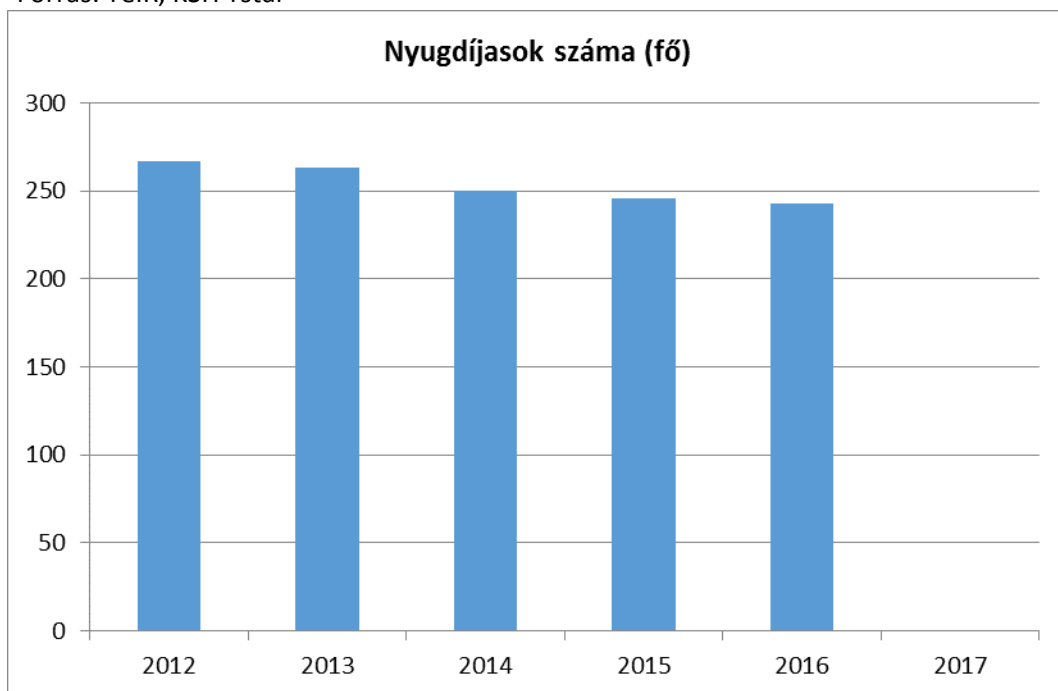
A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	99	168	267
2013	98	165	263
2014	92	158	250
2015	94	152	246
2016	93	150	243
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az idősök számából kitűnik, hogy a nők száma lényegesen magasabb, mint a férfiak száma.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen az idős lakosság egy része alkalmi munkavállalással egészíti ki a nyugellátását. A nyugdíjas korosztály foglalkoztatottságára kevés az esély, hacsak nem rendelkezik olyan szaktudással, ami a hiányszakmák közé való.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

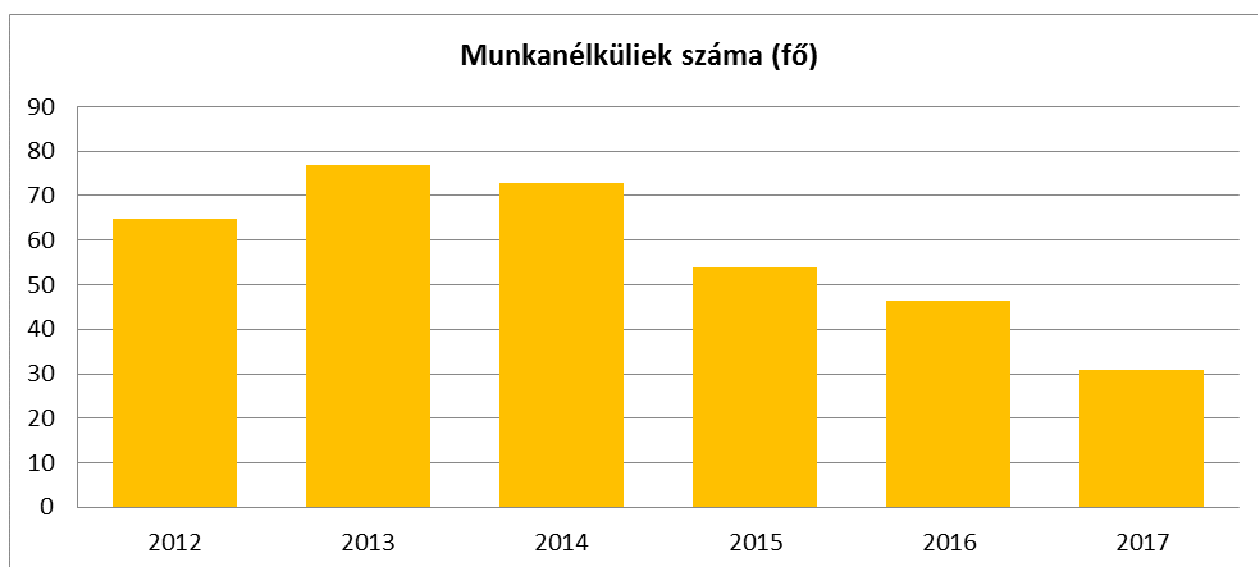
A településen nyugdíjas munkavállalók foglalkoztatása ritka, erre irányuló programok nincsenek a településen.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma ?	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	65	8	12%	14	0	0%
2013	77	6	7%	18	0	0%
2014	73	9	12%	13	0	0%
2015	54	7	13%	7	0	0%
2016	47	6	12%	10	0	0%
2017	31	3	11%	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A grafikon adatai az 55 év feletti munkanélküliek számában a 2013. évről 2017. évre csökkenést mutatnak. Ez a csökkenés 50 %-ot jelent.

Mára a törvény ismételten változott és csak azok maradtak az RSZ-ek körében, akiknek maximum 5 évük van a reájuk irányadó nyugdíjkorhatárig. Így ezeknek az 55 év feletti RSZ-eknek a jó része ismét bevonható lett a közcélú foglalkoztatáson keresztül a munka világába, néhányuk pedig el is tudott helyezkedni. Ennek eredménye a táblázat adataiban is megmutatkozik.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősek részére a háziorvosi ellátás biztosított, szakorvosi ellátások Devecser városban a szakrendelőben és Ajka városban a kórházban biztosított. Családsegítés és házi segítségnyújtás működik a településen, nappali ellátás nincsen a településen. A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	148		0,00%
2013	150		0,00%
2014	155		0,00%
2015	155		0,00%
2016	160		0,00%
2017	0		#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az idősek részére a háziorvosi ellátás biztosított, szakorvosi ellátások Devecser városban a szakrendelőben és Ajka városban a kórházban biztosított. Családsegítés és házi segítségnyújtás működik a településen, nappali ellátás nincsen a településen. A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely az igénybevevő önálló életvitelének fenntartását - szükségleteinek megfelelően- lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete a saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	7 387	0	
2013	1	7 412	0	
2014	1	7 356	0	
2015	1	6 931	0	
2016	1	6 931	0	
2017	1	n.a.	0	

Forrás: TEIR

Minden évben egy alkalommal megrendezésre kerül az Idősek napja, ahol az önkormányzat felkösönti a településen élő idős embereket.

A településen zajló közösségi élet és a megrendezésre kerülő rendezvények minden esetben lehetőséget biztosítanak az idősebb korosztály számára is a szórakozásra, kikapcsolódásra. Karácsonykor a nyugdíjasok – a polgármester által meghatározott összegű – támogatásban részesülnek.

c) idősek informatikai jártassága

Az idősek informatikai jártasságaik falun nem jellemző, az idős korosztály részére a kerti munkák elvégzése és a digitális Tv megjelenésével inkább a TV nézés a jellemző. A közelmúltban nyugdíjba vonult korosztályra jellemző inkább csak, hogy tudja használni a számítógépet, az internetet. A településen nem jellemző, hogy a 65 év feletti lakosság használná a számítógépet és az internetet.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen sajnos nem működik nyugdíjasklub, melynek megszervezését tűzte ki célul az önkormányzat. Somlónásárhelyen, a rendezvényeken ennek ellenére, szinte minden esetben jelen van az idősebb korosztály, akik szinte minden alkalmat megragadnak arra, hogy együtt beszélgessenek a régi szép időről, fiatalságukról.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek nem járnak össze, a klub megszűntével az idős lakosság csak a családi környezetében él.	Kirándulás szervezése az idősek részére a régebbi kapcsolatok ápolása érdekében.
Magas az egyedül élők aránya.	Kiemelt figyelem az egyedül élőkre. Prevenációs tevékenység.
A generációk egyre nagyobb mértékű eltávolodása.	Társadalmi elfogadás és befogadás erősítése.
Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztésre szorul.	Szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának fejlesztése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,

b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.
(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérlje, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása. Mindezekre tekintettel javasolt folyamatosan felkutatni a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeket, fogyatékosügyi mentor, tanácsadó foglalkoztatásával a fogyatékos személyek munkahelyi kísérésének biztosítani. Javasolt önkormányzati szakember ez irányú képzése, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaesély Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen nincsen olyan foglalkoztató, aki fogyatékkal élő személy foglalkoztatását tudná biztosítani. A közeli településen, Dobán található a Csolnoky Ferenc Kórház Rendelőintézet Pszichiátriai Rehabilitációs és Szocióterápiás Osztálya, ahol a településen lakó fogyatékkal élők közül páran dolgoznak. Az Ajkai Molnár Gábor Műhely Alapítványnál is dolgozik egy fő, aki a településen él.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés történt volna a foglalkoztatás területén.

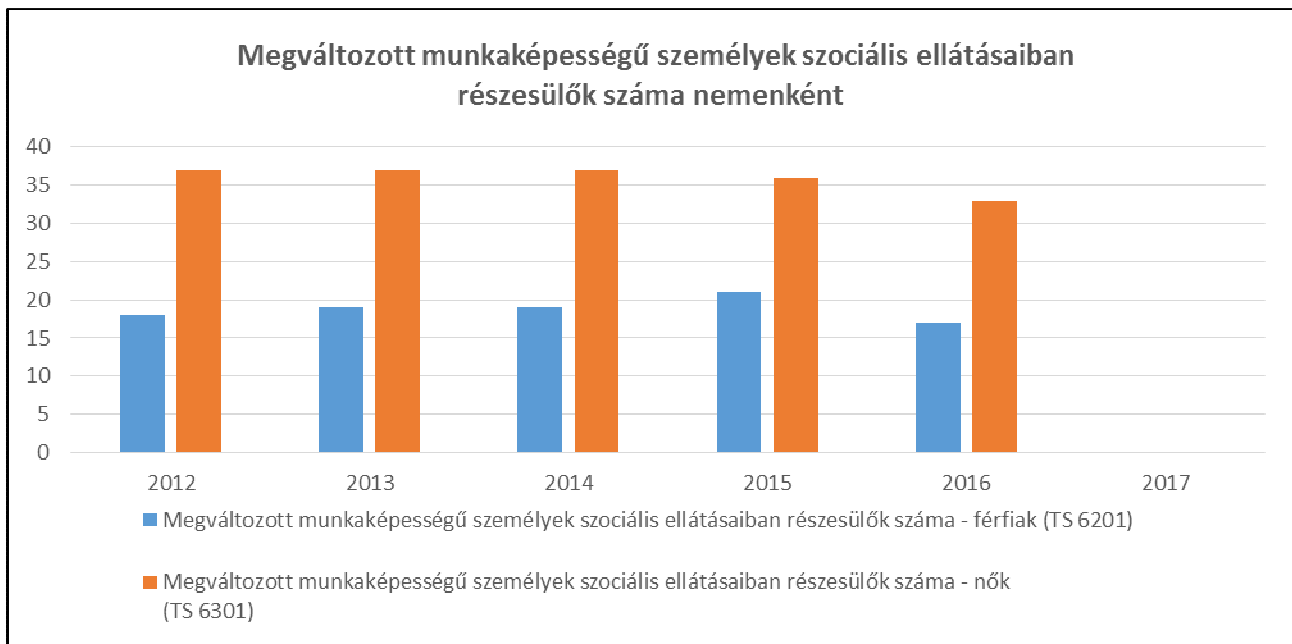
c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Az Általános Iskolában egy fő fogyatékkal élő személy dolgozik ebben az évben. Külön szolgáltatások, illetve programok nincsenek a településen. Ajka városban a Molnár Gábor Óvoda Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és a korábban említett **Molnár Gábor Műhely Alapítvány várja programjaival a fogyatékkal élőket.**

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2012	18	37
2013	19	37
2014	19	37
2015	21	36
2016	17	33
2017	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a férfiakhoz képest a nők 50%-al magasabb arányban van jelen a megváltozott munkaképességű személyek száma.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Aktuális jogszabályok:

141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosként minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól.

218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról

2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A településen az önkormányzat épülete nem akadálymentesített. Az óvoda és az iskola épülete részben akadálymentesített. A háziorvosi rendelő akadálymentesítése megtörtént. A kultúrház nem akadálymentesített épület.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A településen házi segítségnyújtás elérhető, igénybe tudják venni a fogyatékkal élők. A sportprogramokra van lehetősége a fogyatékkal élőknek eljutni. A településen rendezett nyári szabadtéri programokon szintén van lehetőségük a fogyatékkal élőknek részt venni.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Kötelezően jogszabályban előírt feladat ez a munkahelyek részére, de ez még nem minden esetben teljesül, az újonnan épített épületeknél már odafigyelnek az akadálymentesítettségre

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Busz és vonatközlekedést a kerekesszékekkel közlekedő személyek nem tudják igénybe venni. A járdák egy része alkalmas arra, hogy a mozgáskorlátozottak tudják használni. A településen található park akadálymentes.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A településen még nincsen falugondnoki busz, de a közeljövőben megvásárlásra kerül, ezzel könnyítve a fogyatékkal élők speciális közlekedését. A településen fogyatékosok nappali intézménye nem található.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A közintézmények akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	Pályázati források révén az intézmények akadálymentesítése.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A település rendelkezik helyi Polgárőr Egyesülettel, mely aktívan működik, tagjai helyi önkéntesekből kerülnek ki.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzat, az egyházi és civil szektor között jó az együttműködés.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat és a térségi társulás között szintén jó a kapcsolat. Az önkormányzat képviselő –testülete döntött, hogy továbbra is a társulás keretein belül kívánja ellátni az eddig is a társulás által ellátott önkormányzati feladatokat. Az önkormányzat bérletbe adta egy intézményét egészségház létrehozásához

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Kisebbségi Önkormányzat a mélyszegénységben élők és a romák érdekében végzi a tevékenységét a településen. Az elnök elmondása szerint a korábbi években megrendezésre került Roma nap, ahol főztek és közösségi napot tartottak.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Polgárőr Egyesület a településen élők, kiemelten az idősek biztonsága érdekében végzi tevékenységét.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozók a települést érintő árvíz és katasztrófa ideje alatt teljes körűen helytálltak, ezzel is bizonyítva a társadalmi szerepvállalásukat a települést érintően. Fontos, hogy a jó együttműködés a for-profit szereplőkkel a továbbiakban is fennmaradjon, hogy az esetleges helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában segíteni tudjanak. A helyi for-profit szereplők sok hátrányos helyzetű embernek adnak munkát, de sajnos ez a településen csak inkább a nyári időszakra vonatkozik.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága
--

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetfelmérés előkészítésében részt vett a településen működő Önkormányzat, Falugondnok, Védőnő, Családsegítő, Rendőrség

b) az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz a település honlapján. Így az intézkedési terveket megismerhetik, megvalósítását folyamatosan ellenőrizhetik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	infrastruktúra hiánya	szennyvíz csatornahálózat kiépítése
Gyermekek	A településen élő gyermekek között nagyon magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.	Az iskola a saját esélyegyenlőségi tervében foglaltak szerint jár el. A gyermekek részére hátránykompenzáló programok megszervezése.
Idősek	Az idősek nem járnak össze, a klub megszűntével az idős lakosság csak a családi környezetében él.	Kirándulás szervezése az idősek részére a régebbi kapcsolatok ápolása érdekében.
Nők	Gyermekkorban anyává válás	Tudatos gyermekvállalás megteremtése, felvilágosító előadások szervezése, hatékonyabbá tétele
Fogyatékkal élők	A közintézmények akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	Pályázati források révén az intézmények akadálymentesítése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	infrastruktúra hiánya	Önkormányzat, pályázatkészítő
Gyermekek	A településen élő gyermekek között nagyon magas a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.	védőnő, családsegítő
Idősek	Az idősek nem járnak össze, a klub megszűntével az idős lakosság csak a családi környezetében él.	Könyvtár és Művelődési házban dolgozó alkalmazott(ak),

Nők	Gyermekkorban anyává válás	védőnő, családsegítő,
Fogyatékkal élők	A közintézmények akadálymentesítése nem minden esetben megoldott.	Önkormányzat, pályázatkészítő

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Gyerekek:

Intézkedés címe:	Hátrányos helyzetű gyermekek életminőségének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hátrányos helyzetű térségben élünk, ezért úgy ítéljük meg, hogy nem megfelelő a gyermekek egészségügyi ellátásnak szintje.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A település önkormányzata az érintett szakemberekkel együttműködve célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben növeli a gyermekek egészségügyi ellátásának javítását szolgáló hozzáférés esélyeit. Célunk elérni, hogy településen folyamatos orvosi vagy gyermekorvosi ellátás legyen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Vállalkozó szakember felkutatása. 2. Munkájához megfelelő feltételek biztosítása. /felszerelt rendelő, igény szerint szolgálati lakás biztosítása/ Pályázatfigyelés, erőforrások feltárása, pályázatírás. A szülők szimpátiájának növelése annak érdekében, hogy gyermekeiket a helyben rendelő orvoshoz vigyék.
Résztevők és felelős	Települési önkormányzat, orvos/gyermekorvos, védőnő, családgondozó felelős: önkormányzat
Partnerek	Szülők
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 6 hónap K.:1 év H.: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szeretnénk elérni, hogy a gyermekeket a helyben legyenek ellátva.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Szülőknek könnyebbé válna a gyermekek helyben lévő ellátása.

Szükséges erőforrások	Szakember, pályázati forrás
-----------------------	-----------------------------

Romák:

Intézkedés címe:	Szennyvízhálózat kiépítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs kiépített közműhálózat
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása. R: Pályázat lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtáshoz szükséges dokumentáció beszerzése, pályázatírás H.: szennyvízhálózat rendszerének kiépítése, bővítése és karbantartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartás
Partnerek	Önkormányzat, lakosság, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 6 hónap K.: 1 év H.: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Csökken a környezet szennyezés, nő az infrastrukturális kiépítettség.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A lakosság részére nagyobb anyagi teher, de élhetőbb környezet.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Fogyatékkal élők:

Intézkedés címe:	Középületek akadálymentesítése.
------------------	---------------------------------

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önkormányzati tulajdonú épületek egy része nem teljesen akadálymentesített.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő épületek egy része nem teljesen akadálymentesített, ezért nem szolgálja sem az alkalmazottak sem a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégzi az épületek felújítását, akadálymentesítését. R: Pályázati lehetőségek feltárása. K: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése. Pályázatírás. H: Európai normáknak megfelelő épületek biztosítása a településen.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező. felelős.: önkormányzat
Partnerek	Önkormányzat, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R: 6 hónap K: 2 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű épületek. Akadálymentesítés révén a fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzájutásának lehetővé tétele.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Nők:

Intézkedés címe:	A nők krízishelyzete
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Családon problémák esetén a nők nem tudják hova fordulhatnak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A nők nem mernek vagy nem tudják, hol tudnak nekik segítséget nyújtani, családi problémák esetén. Vannak élethelyzetek mikor külső segítségre van szükség. A település önkormányzata ezért célul tűzi ki, hogy a rendőrség és családsegítő közreműködésével tájékoztató előadásokat szervez, valamint szórólapokon hívja fel a figyelmek arra hova fordulhatnak segítségért. . R: Érintettek feltérképezése. K: Rendőrség megkeresése. H: Tájékoztató előadás megszervezése, szórólapokon történő tájékoztatás folyamatosságának fenntartása.

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - településen élő nők feltérképezése és érdeklődésének felkeltése - rendőrség megkeresése és időpont egyeztetés - Tájékoztató előadás megszervezése - folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül
Résztevők és felelős	Önkormányzat, rendőrség
Partnerek	Rendőrség, a településen élő nők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2 év K: 3 év. H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program konkrét eredménye, hogy a bántalmazott nők segítséget kapnak és érzik nincsenek egyedül. Ezenkívül, remélhetőleg csökken a bántalmazások száma, illetve nem maradnak rejtve ezek a dolgok.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A bántalmazott nők elfogadó magatartása.
Szükséges erőforrások	Terem biztosítása.

Idősek:

Intézkedés címe:	Nyugdíjas klub létrehozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idős emberek nehezen mozdulnak ki otthonról, ezáltal eltávolodnak a kortársaktól. Nincs olyan közösség a településen, ahol az idősebb korosztály feleleveníthetné régi emlékeit, hasonló korú emberek társaságában szórakozhatna és tartalmasan tudná eltölteni szabadidejét. Az önkormányzat nyugdíjas klub létrehozásával kíván az idősebb korosztály számára lehetőséget biztosítani a kapcsolódásra, illetve a szabadidő hasznos eltöltésére.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	R: Tájékozódunk az idősek hozzáállásáról a nyugdíjas klub létrehozásával kapcsolatban. Igényfelmérést végzünk körükben. K: A nyugdíjas klub létrehozásához olyan aktí, önkéntens nyugdíjasokat keresünk, akik szívesen vennének részt a szervezésben. Helyszín a művelődési ház. H: A nyugdíjas klub beindítása és folyamatos fenntartása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	-szint és igényfelmérés -aktív, önkéntens nyugdíjasok bevonása -helyszín biztosítása -a nyugdíjas klub beindítása, -folyamatosság fenntartása

Résztevők és felelős	Könyvtár és Művelődési házban dolgozó alkalmazott(ak), családgondozó, falugondnok
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1 év K: 3 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A program konkrét eredménye az idősek magányosság érzésének csökkentése. Célunk, hogy hasznosan töltsék szabadidejüket. A nyugdíjas klub létrehozásával közelebb hozzuk a település idősebb lakóit egymáshoz és megerősítjük őket abban, hogy hasznos tagjai a településnek. Tovább növeljük önbizalmukat, hiszen többet fognak kimozdulni otthonról.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Idősek érdektelensége, félelme. Ennek kiküszöbölésére szükséges az aktív, önkéntes nyugdíjasok bevonása.
Szükséges erőforrások	Terem biztosítása.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szennyvízhálózat kiépítése	Nincs kiépített közműhálózat	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása	Településrendezés és településszerkezeti terv	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartás	2023.11.30.	1. szennyvíz hálózat 2. Csökken a környezetszennyezés az infrastruktúra	Önerő, pályázat	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Hátrányos helyzetű gyerekek életminőségének javítása	Hátrányos helyzetű kérszében élünk ezért szeretnénk a gyereken egészségügyi ellátását javítani.	Hátrányos helyzetű gyerekek életminőségének javítása	A település önkormányzata az érintett szakemberekkel együttműködve célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben növeli a gyerekek egészségügyi ellátásának javítását.	Vállalkozó szakember felkutatása, munkájához megfelelő feltétel biztosítása. Pályázatfigyelés erőforrások feltárása. Efi iroda	Családsegítő, védőnő, szülők,	2020.06.30.	A felmérték 70 % vegyen részt.	szakember, pályázati forrás.	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők krízishelyzete	Családon problémák esetén a nők nem tudják, hogy fordulhatnak	A nők nem mernek vagy nem tudják, hol tudnak nekik segítséget nyújtani, családi problémák esetén. Vannak élethelyzetek mikor külső segítségre van szükség. A település önkormányzata ezért célul tűzi ki, hogy a rendőrség és családsegítő közreműködésével tájékoztató előadásokat szervez, valamint szórólapokon hívja fel a figyelmek arra, hogy fordulhatnak segítségért.		- településen élő nők feltérképezése és érdeklődésének felkeltése - rendőrség megkeresése és időpont egyeztetés - Tájékoztató előadás megszervezése - folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül	Védőnő, családsegítő	2020.12.31.	évente 2 alkalommal 3 fő bevonásával	szórólap anyagköltség 1 fő szakember	5 év
IV. Az idősök esélyegyenlősége										
1	Nyugdíjas klub létrehozása	Az idős emberek nehezen mozdulnak ki otthonról, ezáltal eltávolodnak a kortársaktól. Nincs olyan közösség a településen, ahol az idősebb korosztály feleleveníthetné régi emlékeit, hasonló korú emberek társaságában szórakozhatnak és tartalmasan tudnák eltölteni szabadidejét. Az önkormányzat nyugdíjas klub létrehozásával kíván az idősebb korosztály számára lehetőséget biztosítani a kikapcsolódásra, illetve a szabadidő hasznos eltöltésére.	Tájékozódunk az idősök hozzáállásáról a nyugdíjas klub létrehozásával kapcsolatban. Igényfelmérést végzünk körükben. A nyugdíjas klub létrehozásához olyan aktív, önkéntes nyugdíjasokat keresünk, akik szívesen vennének részt a szervezésben. Helyszín a művelődési ház. A nyugdíjas klub beindítása és folyamatos fenntartása.	Programok szervezése az időseknek.	Elmagányosodás, elszigetelődés Demencia kiküszöbölése, Társas csoportok létrehozása, idősök érdektelensége, féltelme. Ennek kiküszöbölésére szükséges az aktív, önkéntes nyugdíjasok bevonása.	Kultur felelős, családgondozó,	2019.05.30.	Megszóltottak 50% vagy 10-15 fő elérésének bevonása	Terem biztosítása, önkéntes civil felajánlás	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Középületek akadálymentesítése	Önkormányzati tulajdonú épületek egy része nem teljesen akadálymentesített.	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő épületek egy része nem teljesen akadálymentesített, ezért nem szolgálja sem az alkalmazottak sem a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégzi az épületek felújítását, akadálymentesítését.	Településrendezés	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Önkormányzat, kivitelező cég.	2023.12.31.	3 épület akadálymentesítése	Önerő, pályázati forrás	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

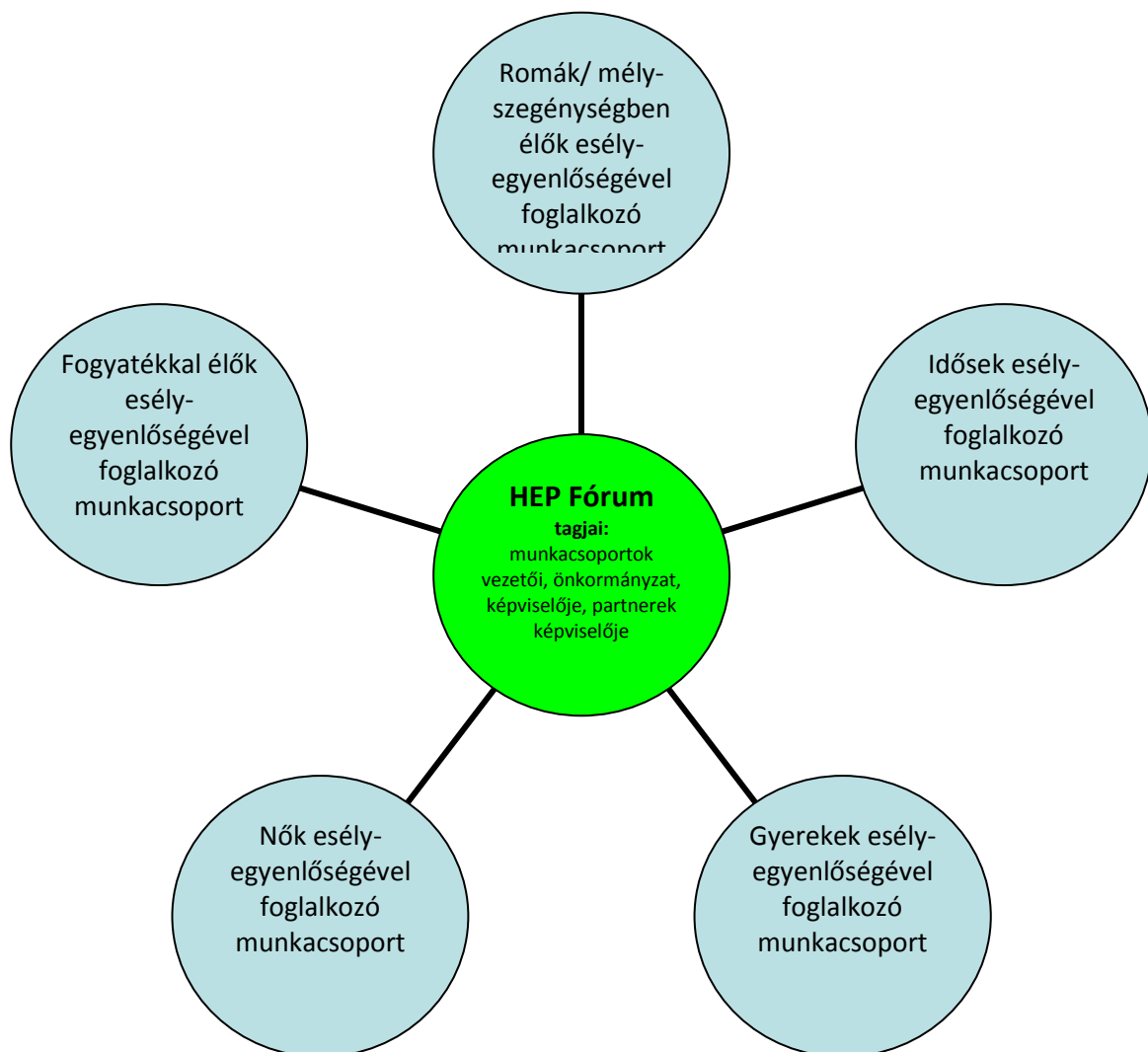
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Somlóvásárhely község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Somlóvásárhely község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 87/2018. (XII.07)..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

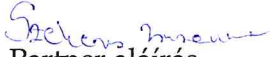
2018. december 31.
Dátum

Aláírás

A Somlóvásárhelyi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

2018. december 31.
Dátum

Partner aláírás

KIVONAT

Somlóvásárhely Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2018. december 07-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből

87/2018.(XII.07.) Kt. sz. határozat

Somlóvásárhely Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2018-2023. évre a településre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot és Helyi Esélyegyenlőségi Tervet megvitatta, és elfogadta.

(A HEP a jegyzőkönyv részét képezi)

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

kmf.

Marton Zsolt sk.
polgármester

Szlottáné Turi Edina sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:
Somlóvásárhely, 2018. december 10.

Szlottáné Turi Edina
jegyző

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Szennyvízhálózat kiépítése	Nincs kiépített közműhálózat	Környezetszennyezés csökkentése, infrastruktúra teljessé válása	Településrendezés és településszerkezeti terv	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező, műszaki ellenőr, karbantartás	2023. 11. 30. (csütörtök)	1. szennyvíz hálózat 2. Csökken a környezetszennyezés nő az infrastruktúra	Önerő, pályázat	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Hátrányos helyzetű gyerekek életminőségének javítása	Hátrányos helyzetű térségben élünk ezért szeretnék a gyereken egészségügyi ellátását javítani.	Hátrányos helyzetű gyerekek életminőségének javítása	A település önkormányzata az érintett szakemberekkel együttműködve célul tűzi ki, hogy az elkövetkező 5 évben növeli a gyerekek egészségügyi ellátásának javítását.	Vállalkozó szakember felkutatása, munkájához megfelelő feltétel biztosítása. Pályázatfigyelés erőforrások feltárása. Efi iroda	Családsegítő, védőnő, szülők,	2023. 12. 31. (vasárnap) folyamatban	A felmérték 70 % vegyen részt.	szakember, pályázati forrás.	5 év
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők krízishelyzete	Családon problémák esetén a nők nem tudják hova fordulhatnak	A nők nem mernek vagy nem tudnak nekik segítséget nyújtani, családi problémák esetén. Vannak élethelyzetek mikor külső segítségre van szükség. A település önkormányzata ezért célul tűzi ki, hogy a rendőrség és családsegítő közreműködésével tájékoztató előadásokat szervez, valamint szórólapokon hívja fel a figyelmek arra hova fordulhatnak segítségért. .		- településen élő nők feltérképezése és érdeklődésének felkeltése - rendőrség megkeresése és időpont egyeztetés - Tájékoztató előadás megszervezése - folyamatos tájékoztatás szórólapokon keresztül	Védőnő, családsegítő	2023. 12. 31. (vasárnap) folyamatban	évente 2 alkalommal 3 fő bevonásával	szórólap anyagköltség 1 fő szakember	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										

1	Nyugdíjas klub létrehozása	Az idősek emberek nehezen mozdulnak ki otthonról, ezáltal eltávolodnak a kortársaktól. Nincs olyan közösség a településen, ahol az idősebb korosztály feleleveníthetné régi emlékeit, hasonló korú emberek társaságában szórakozhatna és tartalmazni tudná eltölteni szabadidejét. Az önkormányzat nyugdíjas klub létrehozásával kíván az idősebb korosztály számára lehetőséget biztosítani a kikapcsolódásra, illetve a szabadidő hasznos eltöltésére.	Tájékozódunk az idősek hozzáállásáról a nyugdíjas klub létrehozásával kapcsolatban. Igényfelmérést végzünk körükben. A nyugdíjas klub létrehozásához olyan aktív, önkéntens nyugdíjasokat keresünk, akik szívesen vennének részt a szervezésben. Helyszín a művelődési ház. A nyugdíjas klub beindítása és folyamatos fenntartása.	Programok szervezése az időseknek.	Elmagányosodás, elszigetelődés Demencia kiküszöbölése , Társas csoportok létrehozása, Idősek érdeklensége, félelme. Ennek kiküszöbölésére szükséges az aktív, önkéntens nyugdíjasok bevonása.	Kultur felelős, családgondozó,	2023. 12. 31. (vasárnap) folyamatban	Megszólítottak 50% vagy 10-15 fő elérésének bevonása	Terem biztosítása , 5 év önkéntes civil felajánlás
---	----------------------------	--	--	------------------------------------	---	--------------------------------	--------------------------------------	--	--

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Középületek akadálymentesítése	Önkormányzati tulajdonú épületek egy része nem teljesen akadálymentesített.	Településünkön az önkormányzat tulajdonában lévő épületek egy része nem teljesen akadálymentesített, ezért nem szolgálja sem az alkalmazottak sem a lakosság igényeinek teljes körű kielégítését. Az önkormányzat ezért célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források felhasználásával az elkövetkező 5 évben fokozatosan elvégzi az épületek felújítását, akadálymentesítését.	Településrendezés	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Kivitelezés. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Önkormányzat, kivitelező cég.	2023. 12. 31. (vasárnap)	3 épület akadálymentesítése.	Önerő, pályázati forrás	5 év
---	--------------------------------	---	--	-------------------	---	-------------------------------	--------------------------	------------------------------	-------------------------	------

KIVONAT

Somlóvásárhely Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2020. december 14-én tartott nyilvános ülésének jegyzőkönyvéből

Somlóvásárhely Község Önkormányzat Képviselő-testülete nevében a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46.§ (4) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva meghozott

Somlóvásárhely Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 75/2020.(XII.14.) határozat

Somlóvásárhely község polgármestere a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a kötelező felülvizsgálat során áttekintette, felülvizsgálta és a határidők módosításával a határozat mellékelte szerint, változatlan formában elfogadta, változtatásával módosítást hajtott végre. A határidők módosításán kívül egyéb módosítás nem szükséges.

Felelős: Polgármester

Határidő: azonnal

kmf.

Marton Zsolt sk.
polgármester

Bendes István sk.
jegyző

A kivonat hitelélül:
Somlóvásárhely, 2020. december 15.

Bendes István
jegyző

